

SLOVENSKI

Izdaja in piska časopisno-založniško podjetje slovenski poročevalci - Direktor: Rudi Janžura - Glavni in odgovorni urednik: Sergio Vošnjak - Za tisk odgovarja Franc Pivsel - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 6, telefon št. 22-328 do 22-336 - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 5-11, telefon št. 22-522 do 22-528 - Oglasi oddelki: Ljubljana, Kardeljeva ulica št. 6, telefon št. 21-896, za ljubljanske naročnike 28 463, za sunanje 21-832 - Pekoči predal 23 - Tek. r. 60-KB-2-267 - Mesечно naročnina 200 din

Poročevalci

V PARIZU PONOVNO PROUCUJEJO POLOŽAJ V ALŽIRU

Težak položaj vlade v Parizu

Poziv upornikom je do danes ostal brez uspeha - Ko bo prišel ta teden Lacoste znova v Pariz, bodo pričeli razgovori o reformah - Pridobiti zaupanje muslimanskega prebivalstva pomeni po zamisli G. Molleta najboljši izhod

Pariz, 2. aprila. Uradna poročila iz Pariza včasih z optimizmom prikazujejo razvoj položaja v Alžiru. Toda generalni sekretar socialistične stranke in predsednik vlade ni bil še nikoli doslej v tako težkem položaju. Iz Alžira prihajajo vsak dan poslanice Roberta Lacoste, ki zahteva, da se mu čimprej pošlje 100.000 ljudi za »pacifikacijo« kot se temu običajno pravi. Koloni in njihovi pristajajo v metropoli neumorno napeljujejo na vojno kot na sedino sredstvo za doseg miru in za obnovo Alžira kot naravnega področja Francije na drugi strani Sredozemskega morja. Del javnosti zahteva razgovore, drugi se zopet boje nove Indokine, tretji si želi internacionalizacijo vojne, četrti pa znova uporablja frazo »umazana vojna«. Guy Mollet se nahaja med raz-

nimi strujami, mnjenji in interesi, in poskuša dosledno hoditi po svoji poti. Njegov poziv upornikom je vse do danes ostal brez kakršnega koli odgovora, toda hladnokrvni Mollet ni izgubil potrpljenja. Pripravljen je, da ta molk ne pomeni dokončne zavrnitve, temveč predvsem veliko nezaupanje, ki temelji na izkušnih izkušnjah preteklosti, ko so bile obljube dane na veliko, a nikoli izpolnjene, ko se je za vsako lepo besedo skrivala prevara, ko so »se obemali, da bi lažje davili«. Pridobiti zaupanje muslimanskega prebivalstva v Alžiru pomeni po zamisli Guy Molleta najboljši izhod. Toda tiste, ga, kar je bilo leta in desetletja sistematično rušeno, ni mogoče obnoviti v nekaj tednih ali mesecih. Zato potrebuje Guy Mollet čas, potrpljenje in mnogo vztrajnosti. Guy Mollet mora

upoštevati tudi mnoge činitele, ki niso v skladu z njegovo zamisljivostjo. On nima večine v parlamentu, da bi vsak trenutek lahko računal na njeno podporo, in njegov kabinet - plod predvolilne zveze - je ogledalo razpoloženja cele Francije. Ko Guy Mollet sprejema sugestije o pošiljanju novih čet v Alžir, dela to s težkim srcem in ne iz prebrisanja, da je alžirsko dramo mogoče rešiti z ognjem in mečem. Robert Lacoste vztrajno zahteva 100.000 vojakov in ministar narodne obrambe, ki odobrava pozive ministra rezidenta dela načrte od kod in kako dobiti te vojske. Guy Mollet ne more zavrniti zahteve Roberta Lacoste, toda ni se strinja s mnemjem Bourges Monourija. On se želi najprej podrobno seznaniti s točnim številom oboježenih sil, ki se sedaj nahajajo

v Alžiru, z njihovim razporedom in uporabo in žele nato spremeniti dosedanj sistem mobilizacije. Predsednik vlade smatra, da je treba predvsem poslati na drugo stran Sredozemskega morja vse tiste, ki spadajo pod termin aktivni vojaki, dalje je treba upoštevati družinsko stanje, leta in razne posebne okoliščine, kot na primer študij. Poleg tega namerava ustanoviti posebne prostovoljne enote iz moških in žensk, ki so bili v vojaški službi in ki bi šli v Alžir za šest mesecev na dolžnosti, za katere so se preje usposobili. O vseh teh namerah razpravljajo danes v Rambouillu, kjer se trenutno nahaja predsednik republike in svoji letni rezidenci. Poleg Guy Molleta in ministra narodne obrambe prisostvujejo razgovorom tudi Paul Ramadier, ki mora dati svoje mnenje o finančni strani vprašanja. Ko bo konec tega tedna Robert Lacoste znova prišel v Pariz, se bodo pričeli razgovori o reformah, od katerih Guy Mollet največ pričakuje. Te reforme, ki jih je nujno treba izvesti, v vseh predelih Alžira, kjer to dovoljuje vojaški položaj, naj bi prepričale muslimansko prebivalstvo, da je vlada v Parizu trdna v svojih namelih, da vzpostavi enake pravice med dvema narodoma in da bo vedno računala z njihovimi interesi. Guy Mollet upa, da bo to imelo velike posledice na nadaljnji potek dogodkov in da bo končno odločilo o usodi odnosov med dvema državama in dvema narodoma. V. Djukič

1340 starih boljševikov odlikovanih

Moskva, 2. aprila. (Tanjug) Rehabilitacija starih boljševikov udeležencev v predrevolucionarnih dogodkih ter borcev za sovjetsko oblast se je razširila tudi na mnoge ljudi, ki so bili po nedolžnem osumljenju in obsojenju. V uradnem vesniku »Vjedomost« so objavljena imena 1340 starih revolucionarjev, ki so bili nagrajeni z visokimi odlikovanji. Med njimi je tudi več takih, ki jih je Stalin obradil, da so sovražniki naroda in jih po skrajšanem postopku vrget v zapore in izgnal v pregnanstvo.

Kritika britanske politike na srednjem vzhodu

Kairo, 2. aprila. (Tanjug) Današnja »Al Gamhuriya« je objavila v članku polkovnika Anuara Sadata srdit napad na britansko politiko na Srednjem vzhodu. V članku zavrača obtožbe, da bi Egipt pozival k uporoti proti Britaniji v tem delu sveta, in navaja z dokazji podprte trditve o britanskih kazenskih ekspedicijah, rekoč, da Britanija vse to dela v imenu imperializma in gospodstva.

Ključne postojanke

v petrolejski industriji bo vzeja indijska vlada v svoje roke - Menijo, da bodo nova odkritja nahajališča nafte krila potrebe države.

New Delhi, 2. aprila. (Tanjug) Po nenadni nacionalizaciji zavarovalnih družb, ki je bila izvedena pred kratkim, je sedaj v krogih zasebnih industrijev povzročilo razburjenje pravzaprav niso nahajališča nafte, pač pa zavest, da ne bodo prišla v zasebne roke. Sedanja proizvodnja te važne surovine je sedaj v Indiji neznačajna in je država skoraj popolnoma odvisna od uvoza. Edine vrelce v državi Avom izkorišča asameka družba, katere ravnatelj sedi v tujini. Indija ima sicer pri družbi 30% deleža, na dobičku, to pa ne zadošča, da bi imela tudi odločilno besedo. Minulo zimo so sovjetski strokovnjaki preiskovali razna zemljišča in odkrili nahajališča nafte, za katere menijo, da bodo popolnoma krila potrebe države, ki znašajo sedaj nad 3 milijone ton, bodo pa se povečale. Te dni je minister rudarstva sporočil, da vlada ne bo sodelovala pri izkoriščanju teh vrelcev z nobenim podjetjem, indijskim ali tujim, če ne bo imela najmanj 51% deleža. Če upoštevamo, da pridobiva asameška družba samo 270.000 ton nafte na leto in da bodo novi vrelci

Kitajske žene v Zagrebu

Beograd, 2. aprila. (Tanjug) Delegacija kitajske federacije demokratičnih žena pod vodstvom podpredsednice federacije in ministra za zdravstvo LR Kitajske Li De Čuan je davi prispele v Zagreb. Med dvodnevnim bivanjem bodo obiskale nekatere socialne ustanove in obiskale zagrebški spomladanski velesojem. Za Zagrebom bodo obiskale tudi Reko in Opatjivo. Kitajske žene so si danes ogledale dom socialnih delavcev Hrvaške. Jutri bo delegacija obiskala dom narodnega zdravia v Samoboru in spomladanski zagrebški velesojem. Glavni odbor zveze ženskih društev Hrvaške bo jutri priredil kosilo kitajskim gostom na čast.

Prihod delegacije belgijskih socialistov

Beograd, 2. aprila. Delegacija belgijske organizacije FAM Prezeant Socialist bo prispele v Beograd 3. aprila. Belgijska delegacija bo ostala v Jugoslaviji 10 dni kot gost zveze ženskih društev Jugoslavije. V tem času bodo članice delegacije, med katerimi je nekaj poslanek in senator, spoznale dejavnost zveze ženskih društev Jugoslavije kakor tudi socialne in zdravstvene probleme. Belgijske socialistke vračajo s tem obisk delegaciji zveze ženskih društev v Ksenj. Zveze ženskih društev v Ksenji bo Babovič na čelu, poslanecem zveze ljudske skupštine, ki se je lani maja mudila v Belgiji. (Jugopres).

OB VOLITVAH DELAVSKIH SVETOV

Novi delavski sveti naj bodo dobri gospodarji

Iz razgovora s predsednikom republiškega Zbora proizvajalcev Mavricijem Borcem

Po vseh naših delovnih kolektivih so v teku predvolilne priprave in volitve za nove delavske svete. Kot kažejo poročila, so volitve opravili v že dobri četrtini podjetij, medtem ko bodo v večini zaključili z volitvami konec tega meseca. V zvezi s tem smo se obrnili na tov. Mavricija Borca, predsednika republiškega Zbora proizvajalcev, kot najvišjega predstavniškega organa v našem delavskem samoupravljanju, ter mu v razgovoru postavili nekaj vprašanj.

Ko je tov. Borec govoril o letošnjih volitvah novih delavskih svetov, je ugotovil, da so bile priprave na volitve na splošno razumljivo dokaj boljše kot v prejšnjih letih, v zvezi s tem pa tudi volitve same.

»Poročila delavskih svetov na predvolilnih konferencah kolektivov so morda prav zaradi dveletne mandatne dobe dosedanjih delavskih svetov preglednejša in konkretnjša, pa tudi delavci poslušajo poročila z večjim zanimanjem,« je ugotovil. »Vprašanje organizacije dela in produktivnosti je pravilno dobilo v teh razpravah prvo mesto. Pri tem so veliko pripomogli tudi sindikati, organizacije Zveze komunistov in tudi Socialistične zveze delovnega ljudstva. Vsi ti so letos zelo široko analizirali delo delavskih svetov, kar je bilo njim samim v koristno pomoč. To potrjujejo tudi doslej izvršene volitve.«

V nadaljevanju se je dotaknil nekaterih konkretnih poizkusov podtalne reakcije in dejal:

»Na poizkuse podtalne reakcije, da bi onemoglo izvolitve najboljših delavcev v organe samoupravljanja, predvsem izvolitve komunistov, so delavci odločno reagirali ter jih kljub prizadevanju, da ne bi bili izvoljeni, v veliki večini izvolili.« Omenil je, da bo po pripravi sodeti in sedanjih prvih volitvah, v novih delavskih svetih med odborniki tudi precej več mladine, kot jo je bilo doslej, medtem ko se udeležba žena v sestavi delavskih svetov kljub prizadevanju, da bi se povečala, verjetno ne bo bistveno spremenila. »Delavci pač še vedno volijo predvsem tiste, ki so najbolj aktivni in razgledani. Žene pa tu mnogokrat zaradi drugega dela nimajo dovolj možnosti za delo. Še vedno tudi ni odpravljen problem, da

dovolj postavljali pred strokovne in upravne kadre podjetij. Gospodarsko rentabilno poslovanje podjetij se res neopustno zboljšuje in to je zasluga delavskih svetov; da pa ta tempo ni hitrejši in uspešnejši, je pa prav tako rezultat nekaterih njihovih slabosti.«

V zvezi z vprašanji gospodarjenja in gospodarnosti v delavskih svetih je podrobneje nadaljeval:

»Pri tem mislim predvsem na vprašanje, ki nastaja zaradi tega, ker v podjetjih, ki imajo srednjeevropske norme in ki jih delavci celo uspešno izpolnjujejo, teh delavcev, zlasti visoko kvalificiranih in onih, ki delajo na strojih, ne moremo vedno plačati po resničnem ekonomskem uspehu njihovega dela. To pa zaradi tega, ker je na drugi strani norma podjetja kot celote izredno nizka. Ker je produktivnost podjetja nizka, se produktivnost posameznega delavca, ki izpolnjuje visoke norme, še ne more nadoknaditi. Ničse se namreč ne poglobi resno v analizo, kje in koliko delavcev ter uslužbenec je še v podjetju, ki so nerentabilno zaposleni in ki zajedajo rezultate ostalih produktivnih delavcev.«

Vprašanje organizacije dela, izkoriščanja kapacitet, obračanja denarja in onega proizvodnega časa od nabave surovini, do prodaje izdelkov itd., bodo prav gotovo v bodoče najvažnejša vprašanja gospodarjenja delavskih svetov, veliko važnejša kot pa nekatera manj pomembna drobna vprašanja, s katerimi se sveti večkrat bavijo. Da pa se večina delavskih svetov s takimi drobnejšimi problemi ne ukvarja, je razlog v tem, ker uprava podjetij in vodilni uslužbenci glavne proizvodne in gospodarske probleme iznašajo nesplošno boljše od prejšnjega. Dokaj boljše so reševali svoja splošna gospodarska vprašanja v podjetju. Vendar pa je še vedno ena najbistvejših točk ta, da se v podrobnejši analizo gospodarstva niso spuščali. Na eni strani tega niso delali niti sami kot organi upravljanja, na drugi strani pa tega tudi niso

lahko pomemben napotek novim delavskim svetom, ki začnejo svojo novo mandatno dobo, je odvrnil:

»Mislim, da so delavski sveti doslej, zlasti v zadnjih dveh letih, ko je trajal ta mandat, v svojem organizacijskem sistemu in v tehničnem mehanizmu poslovanja zelo napredovali. Njihovo poslovanje je bilo nasplošno boljše od prejšnjega. Dobra priprava se in poznavanje vseh gospodarskih vprašanj je osnova za dobro delo delav. svetov. Ze doslej so mnogi delavski sveti pri nas konkretno rešili ta problem na ta način, da so delo organizirali po komisijah ali odborih, ki so pred se vsa vprašanja temeljito prediskutirali s strokovnim osebjem in razčistili vse nejasnosti. Poročevalci take komisije je na seji delavskega sveta poročal na način, da so ga vsi razumeli in da so lahko zavestno odločali.«

V zvezi s plačilni vprašanji pa je ob koncu tov. Borec mnenje: »Delavski sveti se običajno preveč radi izgovarjajo, da ne morejo bolj razviti svojega dela za boljše organizacijo proizvodnje zaradi plačilnega sistema, ne izkoristijo pa dovolj možnosti v notranjosti sedanjega plačilnega sistema, zlasti premij, ki so bile doslej oblika povečanja plač, ne pa individualno evidentiranega delovnega uspeha. Pri tem pogosto pozabljajo tudi na psihološke momente razpoloženja delavcev na delu v zvezi z odnosi v podjetju. Če govorijo z delavci, boš spoznal, da prej postavljajo vprašanje objektivnega in pravičnega nagrajevanja, kot pa same višine plač. V gospodarstvu podjetij bomo morali v celoti odpraviti, predvsem pa še glede nagrajevanja - vse subjektivne faktorje in čvrsteje postaviti objektivna merila delovnih uspehov ter na njihovi osnovi res pravilno nagrajevati vsakogar po njegovem delu, pa naj si bodo to v okviru tarifnega pravilnika, akordov, norm ali premij, pa tudi delitve dobička.«

Tako imenovano sentimentalnost in socialnost pri organiziranju gospodarstva bomo morali opustiti ter jo prepustiti družbenim organizacijam in ostalim socialnim organom. V podjetju pa bi morali najti za vsakogar, tudi za manj sposobnega - bodisi duševno ali fizično - rentabilno zaposlitev. Namesto, da bi primerno preuredili delovna mesta za odgovarjajočo produktivno delo teh ljudi, jih pa sebi in njim v škodo vzdržujemo kot socialen problem in nerentabilno breme. Novi delavski sveti naj bodo res dobri gospodarji. Dani so vsi pogoji za to, da bo poslovanje delavskih svetov še boljše, kajti delovni kolektivi v interesom obravnavajo gospodarski položaj podjetij in družbe,« je zaključil razgovor tov. Mavricij Borec.

Konferenca - pripravah za sestavo družbenih planov okrajev

Ljubljana, 2. aprila. Danes je bila na Izvršnem svetu LRS konferenca predsednikov in podpredsednikov okrajnih ljudskih odborov o pripravah za sestavo okrajnih planov za leto 1956. Konferenca, ki jo je vodil podpredsednik Izvršnega sveta LRS dr. Marjan Breclj, so se udeležili tudi član Izvršnega sveta Viktor Avbelj, direktor republiškega zavoda za planiranje ing. Viktor Korkin in drugi.

Na konferenci so razpravljali o konkretnih republiškega in okrajnih družbenih planov za leto 1956. Podpredsednik dr. Marjan Breclj je seznanil navzoče predstavniške s osnovnimi značilnostmi gospodarskega razvoja za leto 1956 in naporu, ki bodo potrebni, da se doseže stabilizacija gospodarstva.

Na konferenci so razpravljali tudi o vskladitvi proračunov ljudskih odborov v okviru odrednjih globalov. Sprejeli pa so tudi sklep o pospešitvi priprave za dokončno sestavo okrajnih družbenih planov.

PRED VOLITVAMI V ITALIJI

Sporazumi o sodelovanju

naprednih strank in sil na bližnjih upravnih volitvah

Rim, 2. aprila. (Tanjug) Perspektive o zblizevanju in povesovanju socialističnih in delavskih sil so začela dobivati te dni jasnejše oblike. Ko izdelujejo programe za bližnje upravne volitve, so levičarske stranke in skupine navezale stike in se posvetovale o neposrednem ali posrednem sodelovanju na teh volitvah. Prvi stvarnejši uspeh je bil dosežen z razglasom socialne demokratske stranke, v katerem je rečeno, da se je mednarodni položaj spremenil tudi glede razmerja med državami in ne glede razmerja med strankami delavskega vrzeda. V

istem razglasu pozivajo socialni demokrati med katerimi je to po predvaldo mnenje levičar, Nenniijevo socialistično stranko k tesnejšemu sodelovanju. Za sponiki obeh strank bodo navezane stike glede zveze na prihodnjih volitvah. Enak sporazum o sodelovanju na volitvah je sklenili tudi gibanje neodvisnih socialistov pod vodstvom Magnanija z Nenniijevo socialistično stranko. Volilno sodelovanje z Nenniijem je povzročilo v gibanju neodvisnih socialistov nekaj nesoglasij, tako da je drugi vodja tega gibanja Cucchi izstopil iz gibanja in se pridružil

socialni demokratski leviči. Velikanska večina članstva je ostala v gibanju pod vodstvom Magnanija in odobrila sodelovanje s socialisti.

Vodstvo komunistične partije Italije je poslalo pred administrativnimi volitvami poziv vsem naprednim skupinam, rekoč, da nov položaj dovoljuje širše in živahnije sodelovanje socialistov in komunistov s socialno demokratskimi, republikanskimi in katoliškimi delavci in napredno inteligenco. V istem razglasu navaja tudi, da se bo partija še naprej borila za socialne reforme, poudarjajoč, da gritalijanska pot v socializem popti uresničenja republikanske ustave, ki jamči pridobitve svobodine in zavaruje delovni narod pred vsemi morebitnimi vrnitvami reakcionarnih sistemov, postavljajoč podlago za globoko socialno preobrazbo.

O perspektivah nadaljnje politične komunistične partije posebno o sodelovanju vseh naprednih sil in strank bodo govorili jutri na nacionalnem konferencah komunistične partije Italije, ki ga bo začel Togliatti z referatom o novem političnem položaju v Italiji in v komunistični partiji.

Kompromis mogoč

pravijo britanski laburisti glede sovjetskega razorožitvenega načrta, medtem ko vladni krogi izražajo nezaupanje

London, 2. aprila. (Tanjug) Glede na jutrišnje zasedanje pododbora za razorožitvev podarjajo diplomatski opazovanja v Londonu, da so zastopniki zahodnih držav zahtevali o sovjetskem načrtu več pojasnil. V britanskih političnih krogih se slišijo različna mnenja o sovjetskem načrtu. Krogi, ki so blizu vladi, pravijo, da je treba biti do načrta »nezaupljivi«. Britanska »sumničnija« imajo za podlago trditve, da je sovjetski načrt namenoma tako oblikovan, da bi bil sprejemljiv za Združene države Amerike, katerih predlog je prav tako izpustil nuklearno razorožitve. V Londonu pravijo, da so sedaj v teku posvetovanja med zastopniki Velike Britanije, Francije, Kanade in ZDA, na katerih skušajo izdelati skupno stališče do sovjetskih predlogov.

Medtem ko med konservativci širijo nezaupanje do sovjetskega načrta, pa pravijo politični krogi izven konservativne parlamentarne skupine, da je treba predloge sovjetske delegacije pozorno proučiti. Laburistični »Daily Herald« vidi v dosedanjem delu pododbora veliko upanja za sporazum. Če bi bilo le kdaj po letu 1945 kaj možnosti, da se velesile sporazumejo o pravem razorožitvenem načrtu, potem je to sedaj. Rusija predlaga sedaj splošno ustvaritev naraščajo vojnih proračunov in kolektivno zmnoževanje konvencionalnih oboroženih sil. Ne vztraja več pri odstranitvi vsega nuklearnega orožja prej, preden bi se odstranilo drugo. Vse kar zahteva glede te vrste orožja, je neodoljiva prepoved eksperimentalnih eksplozij, kar je prav isto, za kar se že davno zavzema britanska laburistična stranka. So torej danes vidne možnosti za kompromis med sovjetskim načrtom in drugimi

načrti, zaključuje »Daily Herald«.

Kakor se je zvedelo iz ameriških virov, so se voditelji sovjetske in ameriške delegacije v pododboru OZN za razorožitvev danes neuradno posvetovali o novem sovjetskem načrtu za razorožitve. To se je zgodilo na kosilu, ki ga je priredil sovjetski veleposlanik v Londonu Gromiko na čast vodji ameriške delegacije Haroldu Stassenu in njegovim svetovalcem. V ameriških krogih izjavljajo, da sta imeli delegaciji »neuradne razgovore in prijateljsko pomenkovanje«. Odkar je pododbor za razorožitvev začel z delom, so se voditelji delegacije ZDA in Sovjetske zveze že dvakrat zasebno sestali.

Grško-jugoslovanski razgovori o Dojranskem jezeru

Skopje, 2. aprila. Danes se je vrnila v Skopje delegacija naših kmetijskih strokovnjakov, ki je od 23. marca do 1. aprila imela v Solunu razgovore s strokovnjaki vodnega gospodarstva Grčije glede regulacije gladine Dojranskega jezera. Višina jezera je v dveh letih močno narasla zaradi jezca na glavnem odvodnem prekopu, ki leži na grškem ozemlju.

Med razgovori, ki so minili v duhu obojestranskega razumevanja, so se sporazumeli, da bodo prihodnje tri mesece storiili vse potrebno, da se bo gladina vode normalizirala. Do 1. junija bodo znižali višino vode za 60 cm. Sporazumeli so se tudi, da v prihodnje ne bodo ukrenili ničesar, kar je važno za obe strani, ne da bi državi med seboj prej o tem druga drugo obvestili. Ugotovljeno je bilo, da znaša normalna oscilacija gladine jezera 120 cm. Da bi pri tem ostalo, bodo na prekopu na grškem ozemlju zgradili naprave.

VBEME

Vremenska napoved za torek: Postopne razjasnitve do menjačice oblačnosti. Temperatura povišati okoli 6 na Primorskem 8, čez dan do 15 stopinj C. V nižinah jutraj kratkotrajna megla.

Oh robu (povodnikov)

Pro in contra

Sovjetski razorožitveni načrt, ki ga je predložil teden v podkomiteju OZN za razorožitev predložil sovjetski predstavnik Gromiko, je na Zabodu povzročil zelo različne komentarje. Eni ga smatrajo za dobro osnovo za sporazum med veselimi, drugi, zlasti Britanci in Francozi pa ga kritizirajo zaradi prevelikega približevanja stališčem ZDA in oddaljevanja od prejšnjih sovjetskih stališč. Za pripombami pa se skrivata tudi manjša ali večja prizadetost posameznih držav.

Za očitkom britanskih konzervativnih krogov, to se pravi: vlada, da je sovjetski načrt namerno tako formuliran, da bi bil sprejemljiv za ZDA, ki tudi izpuščajo atomsko razorožitev, se skrivata tudi očitke proti sovjetskemu predlogu za preprečevanje atomskih poskusov. Velika Britanija se namreč pravkar pripravlja na svoj prvi poskus atomske bombe, za katerega ni bila rada prikrnjana in bi mogoče raje privoščila na splošno atomsko razorožitev, kakor v proizvodnji atomskega orožja je dala za ZDA in Sovjetsko zvezo. Po mnenju »Economista« je Sovjetska zveza odstopila od takojšnje preprečitve atomskega orožja, ker se je medtem že izpopolnila v tej vrsti oborožitve.

Tudi francosko razburjanje, da je Sovjetska zveza odstopila od zahtev po takojšnji preprečitvi atomskega oboroževanja, je le navidezno zaradi tega. Francozi so razburjeni zaradi sovjetskega predloga naj bi takoj po podpisu sporazuma o razorožitvi vse države zmanjšale vojaške izdatke na višino lamskega provanta, kakor tudi zaradi predloga o zmanjšanju vojaških sil Francije na 650.000 mož. »Dobler« ne bo alžirsko vprašanje urjeno Francija ne mora sprejeti tega določila pravico v Parizu.

Ne glede na te pripombe pa le kaže, da se je Sovjetska zveza s svojim najnovjšim predlogom skušala približati zahodnim stališčem, saj je na primer v svoj načrt vključila Edenov predlog o poskusni razorožitvi: com in Eisenhowerjev predlog o značni inšpekciji, predosem pa glavno tezo Zaboda naj bi se sporazumeli napreje glede klasične oborožitve in šele nato glede atomske. Stališča dveh zahodnih veljst so se medtem spremenila, toda kljub temu je še vedno ostalo nekaj starih točk, ki olajšajo upanje, da te sedanje zasedanje komiteja ne bo razšlo brez konkretnih sklepov.

A. Stanovnik

Solza ginjenosti

Južnoafriški parlament bo kmalu začel pretepati takimenovani Tomlinsonov načrt o ločenem razvoju belih in črnih skupnosti na sedmih področjih, ki obsegajo tudi Swaziland, Basutoland in Bechuanaland. Sestavljalec tega načrta menda ni bilo moti dejstvo, da so te tri pokrajine pod britanskim srbnitvom in da se njihovo prebivalstvo boji južnoafriške zveze kot kuge in noče nič slišati o kakršni priključitvi. In to po pravici. Tomlinsonov načrt o ločitvi črnih in belih po pokrajinah je samo člen v verigi nasilnega izvajanja segregacije ali apartheida. Lani je nacionalistična vlada izvedla »popis prebivalstva« na belih, barvastih in črne. To »popis« je predosem prizadel barvast prebivalec, potomec burških naseljenec, ki so si jemali za ljubice ali žene debla iz plemena Bantuvcev in Busmanov. Mnogo teh barvastih prebivalcev so namreč prekrstili v črne. To je pomembno, da se niso smeli več voziti v številnih tramvajih z belci, da niso smeli biti članovi in sindikatu in se pogajati z delodajalci, da niso smeli opravičiti napol kvalificiranih del, ki so črncem povsem nedostopna, in tako dalje.

Drugi »uspeh« nacionalistov je brisanje ustavega določila iz leta 1959, po katerem ima 50.000 barvastih prebivalcev pravico voliti. Tako se je nekdajemu po deželitemu advokatu in reju novej ter sedanjemu predsedniku vlada Strudonu po petih letih boja povečilo z novimi voličnimi predpisi nastopil svet s svojimi ljudmi in izsilil »popolno nadoblast belcev«. Da bi se zabavali »rešitelju belcev«, so nacionalistični poslanci z ženski organizirali pohod na Groote Schuur (Veliki škedenj), kjer je predsednikova rezidenca. Ko je edina poslanka izjavila: »Vsaka bela ženska in vsaka bela mati se vam zabavljaje z dna srca,« si je globoko ganjeni Strudon menda priči v življenju utrnil solzo. Tudi navzoči so bili globoko ganjeni. Čeprav so ob solzah črnih mater trdi ko stena. Morda pa so tudi solze črncu drugačne barve?

B. Pahor

GOVOR GRŠKEGA KRALJA

Grčija bo ostala zvesta

ideji miru ter bo krepila odnose s prijateljsko Jugoslavijo — Grčija se bo trudila, da se ciprsko vprašanje reši zadovoljivo — V notranji politiki bo posvetila več pozornosti dvigu življenjske ravni

ATENE, 2. aprila. (Agencija Atene). Danes se je začelo zasedanje grške skupščine, izvoljene na splošnih volitvah 19. februarja. Ko so novi narodni poslanci prisegli, je kralj Pavle prebral prestolno besedo, v kateri je dejal, da bo Grčija ostala zvesta ideji miru in tesnih zvez z narodi, ki so združeni v severnoatlantskem paktu in da bo imela čedalje trdnjše in iskrene prijateljske zveze s svojo sosedo in staro zaveznico Jugoslavijo.

Na prvi slavnostni seji novega parlamenta, ki so se je udeležili tudi člani kraljevske rodbine, predstavniki vojske in diplomatski zbor, je kralj Pavle dejal, da je Grčija žalostna, ko vidi, da so njene prijateljske zveze z nekaterimi državami zrahljane. Ni sicer povedal, katere države so to, dejal pa je, da so to države, s katerimi je imela Grčija tradicionalne prijateljske, zavezniške in sosedne zveze, rekoč, da Grčija takega stanja ni hotela.

Vsi poslanci so pozdravljali kralja, ko je dejal, da grški narod pričakuje od vsega civiliziranega sveta »pravico za brate s Cipra«. Ta pravica Grčije ni sicer nikjer zapisana, sodi pa na področje morale in moralnih obveznosti.

»Nihče ne more uničiti idej svobode in demokracije. Grčija zahteva, da ji povrnejo tisto, kar je dala v preteklosti, in ji z dejanji a ne z besedami dokažejo, da tisti, ki so ustanovljali Organizacijo združenih narodov, verujejo v načela svobode, demokracije in pravice.«

Ob koncu izvajanj o zunanjih politiki je kralj Pavle dejal, da se bo Grčija še naprej trudila v mejah svojih možnosti, da bo vprašanje Cipra zadovoljivo rešeno.

Govorec o notranji politiki, je kralj dejal, da bo morala narodna skupščina posvetiti posebno pozornost vprašanjem življenjske ravni, ki so po njegovih besedah »zaostala«.

GOVOR FRANCOSEGA VELEPOSLANIKA V MOSKVI

Obisk bo prispeval k izboljšanju sovjetsko-francoskih odnosov

Moskva, 2. aprila (Tanjug). Sinohi je francoski veleposlanik v Sovjetski zvezi Maurice Dejean govoril v moskovskem radiu in televiziji in dejal med drugim, da Francija in Sovjetska zveza z združenimi močmi lahko mnogo sornita za nastanek zaupanja med narodi, kar je za utrujanje miru, za gospodarski napredek narodov. Za francoskim veleposlanikom v Moskvi Heysterem, ki je pred kratkim govoril o pomenu obiska sovjetskih voditeljev v Francijo in Hruščeva v Veliki Britaniji, je francoski veleposlanik drugi tuj

diplomata, ki se je po tej poti obrnil na sovjetske državljane.

V svojem govoru je Dejean poudaril, da bo prihod predsednika francoske vlade in ministra za zunanje zadeve, ki sta povabljena, da 14. maja obiščeta Moskvo, omogočil osebne stike in neposredno posvetovanje med voditelji obeh držav. Ta obisk bo po njegovih besedah prispeval k sovjetsko-francoskim zvezam in sporazumevanju med narodi. Veleposlanik Dejean, ki je omenil zanimanje, ki vlada za razvoj teh zvez predvsem kulturnih in ekonomskih, je povedal tudi, da si Francija želi miru.

Mikojan odpoval iz Burme

Rangun, 2. aprila (AFP). Prvi podpredsednik sovjetske vlade Anastas Mikojan je po tridnevnem uradnem obisku v Burmi odpoval v glavno mesto Severnega Vietnamu Hanoi. Med obiskom v Ranguinu je podpredsednik sovjetske vlade Mikojan podpisal s burmanski predstavnikimi sporazum o podaljšanju trgovskega sporazuma, sklenjenega julija lani, za pet let. Po tem sporazumu bo Burma vsako leto dobavila Sovjetski zvezi 400 tisoč ton riža v zameno za stroje.

Na rangunskem letališču so se od Mikojana poslovili predsednik U Nu, člani kabineta in zastopniki diplomatskega zbora.

Po obisku v Severnem Vietnamu bo podpredsednik sovjetske vlade odpoval v Pekin.

Danes je bilo v Ranguinu izdano skupno sporočilo predsednika burmanske vlade U Nua in podpredsednika sovjetske vlade Mikojana, v katerem je rečeno, da je Sovjetska zveza ponudila Burmi, da ji zgradi in opremlja eno športno in eno kulturno središče, bolnišnico in gledališče. Burma in Sovjetska zveza sta se sporazumeli, da bosta podaljšali sedanji triletni trgovski sporazum za pet let.

Britanska vodikova bomba

London, 2. aprila (AFP). Današnji »Daily Express« piše, da bo Velika Britanija prihodnje leto sprožila prvo poskusno eksplozivno vodkovo bombe. Eksplozija bo na Božičnem otoku, ki leži na polovici poti od mehiške obale do Avstralije. Vodkovo bomba bodo vrgli iz reaktivnega bombnika iz višine 5 do 6 tisoč metrov.

Podpredsednik sovjetske vlade Anastas Mikojan je prisel danes v Hanoi, kjer bo ostal nekaj dni kot gost predsednika LR Vietnamu Ho Si Minha.

Na rangunskem letališču so se od Mikojana poslovili predsednik U Nu, člani kabineta in zastopniki diplomatskega zbora.

Prve delegacije so že prispele v Dubrovnik

Dubrovnik, 2. aprila (Tanjug). Na spomladansko zasedanje sveta medparlamentarne unije, ki bo od 4. do 8. aprila v Dubrovniku, so že prispele parlamentarne delegacije Sovjetske zveze, Češkoslovaške, Sudana in Braziliije in nekateri člani francoske in zahodnonemške delegacije. Nocoj in jutri bodo verjetno prispele tudi člani ostalih parlamentarnih delegacij. Med udeleženci bodo bivši predsednik švedske vlade Sandler, član inšvedske Zgornjege doma doktor Hridaj Nat Kunzur, predsednik madžarskega parlamenta Sandor Ronai, sudanski minister za zunanje zadeve Mubarak Zaruk, bivši francoski minister Paul Bastide, francoski senator Lee Hamon, bivši podpredsednik ZDA Albin Barclay, predsednik prezidija Litvanije Palectis in drugi ugledni predstavniki nacionalnih parlamentarnih skupin.

Po programu bo predsednik ljudskega odbora Dubrovnika dne 4. aprila priredil za udeležence slavnostni sprejem v kneževem dvorcu, 5. aprila pa bo izlet na Miločer. 7. aprila bo predsednik jugoslovanske medparlamentarne unije Vladimir Simić priredil slavnostno večerjo.

»PRAVDA« GRAJA SKLADATELJE

Moskva, 2. aprila (Tanjug). Med sovjetskimi skladatelji so še vedno taki, ki niso premagali raznih predsodkov in ostankov estetizma. Sovjetski skladatelji so malo povezani z življenjem ljudstva, zato je nevarno, da bi se polavil primitivizem sprito neobstoječih »not« glasbeno umetnosti. S temi besedami se obrača »Pravda« n skladatelje pred 2. zveznim kongresom sovjetskih skladateljev. Razen tega meni časopis, da skladatelji še niso dovolj razumeli razširjenega pojma liberalizma in nekaterih načel o presoji glasbenih del, in pravi, da glasilo združena sovjetskih skladateljev »Sovjetska muzika« ni bilo vedno na mestu in je zamutilo pred mnogimi napakami, ki jih javnost ni bila ugodno sprejela.

»PRAVDA« GRAJA SKLADATELJE

Moskva, 2. aprila (Tanjug). Med sovjetskimi skladatelji so še vedno taki, ki niso premagali raznih predsodkov in ostankov estetizma. Sovjetski skladatelji so malo povezani z življenjem ljudstva, zato je nevarno, da bi se polavil primitivizem sprito neobstoječih »not« glasbeno umetnosti. S temi besedami se obrača »Pravda« n skladatelje pred 2. zveznim kongresom sovjetskih skladateljev. Razen tega meni časopis, da skladatelji še niso dovolj razumeli razširjenega pojma liberalizma in nekaterih načel o presoji glasbenih del, in pravi, da glasilo združena sovjetskih skladateljev »Sovjetska muzika« ni bilo vedno na mestu in je zamutilo pred mnogimi napakami, ki jih javnost ni bila ugodno sprejela.

Arabaska liga bo razpravljala o Alžiru

Pariz, 2. aprila (Tanjug). — Iz Alžira poročajo, da so neznanci večerj vrtili bombo v neki kinematograf v Marneji blizu maroške meje. Bomba je ubila 2 človeka, ranila pa kakih 30. V Tiemenu so bile davi zaprte vse prodajalne iz protesta proti arataciji šestih trgovcev, ki so odtkinili poziv francoskih oblasti, naj odpro trgovino.

Malajska vlada se noče pogajati z odporniškim gibanjem

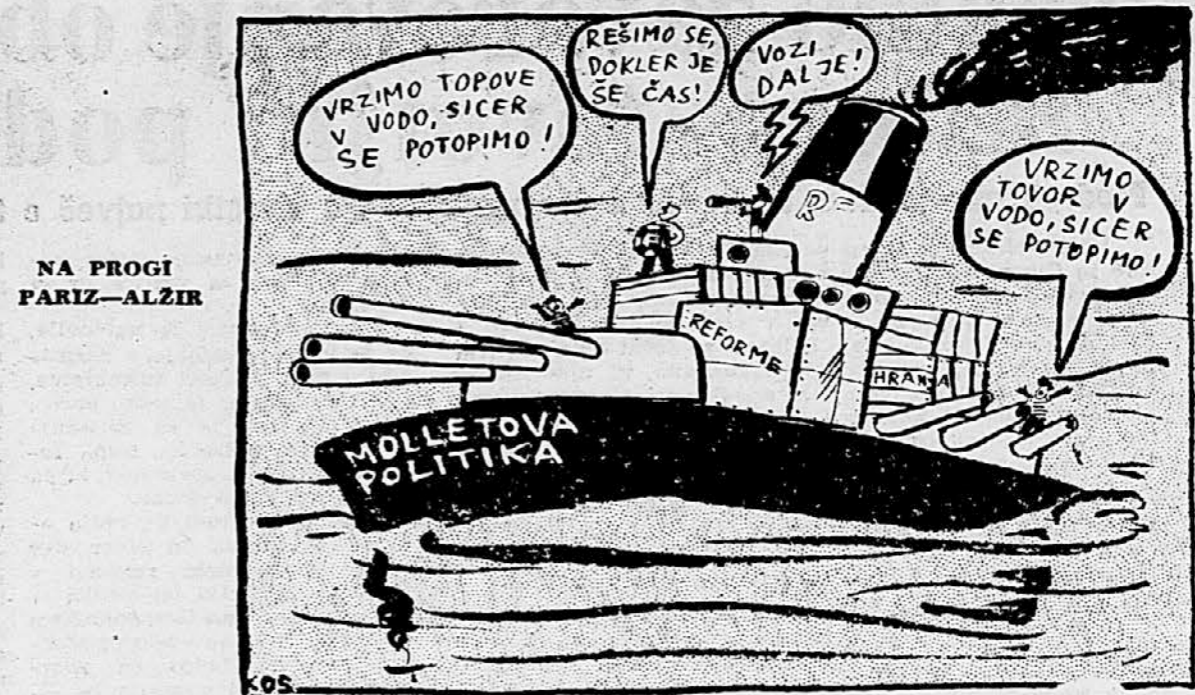
Singapur, 2. aprila (AP). Predsednik malajske vlade Abdul Rahman, ki je trenutno v Singapurju, je na tiskovni konferenci izjavil, da ne bo sprejel poziva odporniškega gibanja na Malaji za mirovna pogajanja z vlado. Rahman je izrazil mnenje, da ponudbe odporniškega gibanja, ki jo je poslaljo združene Kitajce na Malaji ni vodila resnična nemera za sklenitev sporazuma. Na koncu je izrazil malajski predsednik pripravljenost za pogajanja z odporniškim gibanjem, vendar s pogojem, da se odporniki brezpogojno vdajo.

»Mir in blagostanje«

OSNOVNA CILJA BELGIJSKE POLITIKE: »Mir in blagostanje« (Pred obiskom belgijskega zunanjega ministra P. H. Spaaka)

Napovedani obisk belgijskega zunanjega ministra Paula Henryja Spaaka v Jugoslaviji je pritegnil pozornost jugoslovanskih narodov ne le samo osebnost uglednega gosta — nekdanjega predsednika belgijske vlade in bivšega predsednika Generalne skupščine OZN, belgijskega zastopnika v tej mednarodni organizaciji in drugih ustanovah, prvaka socialistične stranke Belgije, — ampak tudi na deželo, ki jo zastopa, Belgijo ter prijateljske odnose med obojema državama.

To prijateljstvo, ki se danes izraža v številnih vzajemnih stikih, je dobilo tudi v preteklosti svoje krvavo, a zato toliko bolj trdno potrdilo v dvakratnem vojnem zavezništvu proti skupnemu sovražniku. Ta zaveza ob obojni, polna živih mal-

Lord Beaverbrook opozarja

(Od stalnega dopisnika »Politike« in »Slovenskega poročevalca«)

London, 2. marca. V Britaniji se zelo malo dogaja ob prazničnih weekendih. Toda na lorda Beaverbrooka in njegova presenečenja ne smemo nikdar izgubiti upanja. Na njega je treba vedno računati. Kar koli se mislijo o njegovih idejah in dejanjih, je že desetletja ena izmed najbolj zanimivih pojavov na britanskem političnem odru. Sedaj je neobrzdani individualist, sedaj srdit upornik, kritik...

Težko bi bilo dognati, kaj vse si mislijo o njem njegovi rojaki, ker se sami razlikujejo kot dan in noč in samo zaradi zanimivosti bi lahko pomislili, da je nekdo neka plemenita lady, zgrajeno se nad Beaverbrookovim vedenjem, vzdihnila, da so nekdo takšni »gusarji« končali na morišču, sedaj pa končajo v lordski zbornici.

Zvoljenjepis starca — star je 76 let — ki je v mladosti prišel na otok v Kanade in se prebival v vrhove britanske družbe ter postal celo osebnji prijatelj in svetovalec več britanskim premierov, je zmožen razburiti Fleet Street in jo razdeliti na dve fronti: ali je originalni lord zares vploval na britansko politiko v njenih osamezih obdobjih ali je ostal samo razočarani starec, ki si je vse življenje želel oblasti, toda brez uspeha.

Te razprave seveda ni zamudila niti biografija o Beaverbrookoku, ki jo je nedavno napisal spretni pisatelj, laburist Tom Dreberg, biografija, v kateri je nekdanji reporter v encim izmed Beaverbrookovih bistov priznal izredni lordov trud ko je bil še

neusmiljen kritik konservativne vlade Anthonyja Edena. Ker ga upošteva na obeh straneh Atlantske kot iskrenega podpornika britansko-ameriške solidarnosti, pa je po navadi najbolj zanimiv, kadar apelira na Američane ali jih opozarja, ker govori v teh trenutkih odkrito o nistem, kar tiči Veliko Britanijo in s pomočjo svojega prijatelja Roya Howarda doseže tudi občestno ameriško občinstvo. Prav te dni je Beaverbrook postal Američanom opozorilo, neke vrste velikončno poslanico.

Britansko ljudstvo težko razume krivico britanskih ustanov in britanske politike, ki prihaja iz ZDA. To ogroža zavezništvo med obojema državama v času, ko se Rusi potegujejo za naklonjenost: britanskega ljudstva.

Ce bodo ZDA še v bodoče podpirale bombo proti britanski kolonialni politiki zlasti na Cipru, tedaj bi bilo pametno, če bi Američani dali omestitvo in izvedli kak načrt, ki b odprl tudi njihove prijatelje v obrambi zahodne solidarnosti.

Ne pustite Malenkovo, da bi imel v rokah vse oder in vsopozornost v Veliki Britaniji, medtem ko predstavljajo ZDA ambasadorji, ki je njihovo glavno zanimanje in strokovna sposobnost v finančnem svetu, ne pa v politiki.

Treba bi bilo uganiti, ali je bil povod za poslanico lorda Beaverbrooka nezadovoljstvo z ameriškim veleposlanikom ali ameriška politika na Srednjem vzhodu, ali oboje.

Neki britanski dopisnik je z nektrnim sarkazmom napisal, da je mister Lodge zvedel na East Riverju o disibiciji z resolucijo o Srednjem vzhodu »samo zato, ker ZDA nimajo politike in so se obrneno, tako tih-tih na visokih položajih bodisi na navadne državljane. Prvi v glavnem vidijo v njem nevarnost, drugi pa kupujejo njegove liste v milijonih izvodov samo zaradi njihove zabavne vrednosti...»

Tudi če bi bilo to v glavnem res — Fleet Street tega še ni razjasnila — pa je res, da uporni lord s svojim »Expressom« mnogokrat izraža občutek Britanije. Pristraj imperija in konservativne stranke

Volitve na Ceylonu

Colombo, 2. aprila (Reuter). Dne 5., 7. in 10. aprila bodo na Ceylonu nove parlamentarne volitve, tretje, odkar je bila leta 1948 razglašena neodvisnost Ceylona. Od 3,5 milijona volivcev je polovico žensk. Novi parlament bo imel 105 poslancev, od katerih jih bodo 95 izvolili na sedanjih volitvah, šest pa jih bo imenoval generalni guverner. Štiri poslance bodo volili državljani indijskega rodu, za katere bodo po splošnih volitvah še posebne volitve. — Vladajoča združena nacionalna stranka predsednika Johna Kotelavale je dobila na zadnjih volitvah leta 1952 — 54 mandatov. Na volitvah bo sodelovala tudi komunistična partija, ki je dobila na zadnjih volitvah 4 mandate.

delavskim zaledjem zgodovinsko trdno zadržano na ravninah industrijske Valonije in Flandrije.

Edina vlada, ki bi jo lahko smatrali za povsem socialistično, je bila ona, ki jo je leta 1938 sestavil prav Paul Henry Spaak, pa še ta je bila sestavljena razen iz socialistov tudi iz tehničnih strokovnjakov, hkrati pa je bila manjšinska in zato ni imela v parlamentu dolgega življenja.

Treba je bilo čakati do februarja 1945, da je prišel na vodstvo vlade spet socialist Achil van Acker, ki je sicer še prej kot minister za delo uresničil obsežen načrt belgijskega socialnega zavarovanja. Kot predsednik vlade pa se je van Acker po vojni lotil predvsem naloge, da je dvignil proizvodnjo premoga v deželi in da je skušal povečati skupno moč širokih belgijskih slojev. Prizadevanja za obnovo razrušene dežele in za ponoven gospodarski razvoj se nato kot rečta nit vleče bolj ali manj akosi vse belgijske

delavskim zaledjem zgodovinsko trdno zadržano na ravninah industrijske Valonije in Flandrije. Edina vlada, ki bi jo lahko smatrali za povsem socialistično, je bila ona, ki jo je leta 1938 sestavil prav Paul Henry Spaak, pa še ta je bila sestavljena razen iz socialistov tudi iz tehničnih strokovnjakov, hkrati pa je bila manjšinska in zato ni imela v parlamentu dolgega življenja. Treba je bilo čakati do februarja 1945, da je prišel na vodstvo vlade spet socialist Achil van Acker, ki je sicer še prej kot minister za delo uresničil obsežen načrt belgijskega socialnega zavarovanja. Kot predsednik vlade pa se je van Acker po vojni lotil predvsem naloge, da je dvignil proizvodnjo premoga v deželi in da je skušal povečati skupno moč širokih belgijskih slojev. Prizadevanja za obnovo razrušene dežele in za ponoven gospodarski razvoj se nato kot rečta nit vleče bolj ali manj akosi vse belgijske

B. Fogačnik

Socialno zavarovanje obrtnikov na prostovoljni podlagi

Pred občnim zborom Obrtne zbornice razpravljajo obrtniki največ o tem vprašanju

Pred občnim zborom dosedanjih Mestne obrtne zbornice in Obrtne zbornice okraja Ljubljana-okolica, ki se bosta združili v enotno obrtno zbornico sedanega ljubljanskega okraja, potekajo te dni v vseh občinah sestanki z obrtniki. Le-ti volijo svoje delegate za občni sbor, obenem pa razpravljajo o vseh važnih vprašanih, ki zadevajo obrtništvo. Tako smo pred nekaj dnevi prisostvovali takemu sestanku v občini Bežigrad, na katerem je predsednik Mestne obrtne zbornice poročal o delu zbornice v zadnjem letu, precej pa so obrtniki razpravljali tudi o bodočem socialnem zavarovanju.

V zadnjem letu se je pokazal viden napredek v razvoju obrtništva, ki je usmerilo svojo proizvodnjo predvsem v kratke potrebe široke potrošnje, saj je prav obrt za to nalogo v prvi vrsti poklicana. Vse obrtne proizvodnje pa bo treba še mnogo bolj izpopolniti, tako z modernizacijo že obstoječih obratov ter z odpiranjem novih delavnic. Nove obrate je treba odpreti zlasti za tiste stroke, ki krijejo vsakdanje potrebe potrošnika ter opravljajo razne obrtne usluge. Tako povečana obrtna proizvodnja — družbena in zasebna — bo vsekar ugodno vplivala na zdravo konkurenco, na kakovost izdelkov in boljšo izbiro, posebej pa še na znižanje cen.

Vse to pa je nedvomno povezano z rešitvijo vprašanja zadostne in hitre preskrbe s surovinami. Industrijska proizvodnja bi morala v večji meri upoštevati potrebe obrti, urediti pa bi morala tudi vprašanje uvoza tistega materiala, ki je za sodobno obrt nujno potreben in ki ga doma še ne izdelujemo. V tem oziru je zbornica že večkrat posredovala in prikazovala kvarne posledice pomanjkljive preskrbe tako za proizvodnjo, kakor tudi za vzgojo strokovnih kadrov.

Novi predpisi o nagrajevanju so vnesli veliko razgibanost tudi na področje obrti. Pri sestavljanju tarifnih pravilnikov pa je prišlo čestokrat do pritožb, ker se ni upoštevala posebnost te gospodarske panoge. V obrti, ki zaposluje majhno število delavcev, a je pretežno visokovalilicirane, so nastale pri tem nekatere težave. Na vsak način bo naloga zbornice tudi v bodoče, da se bodo ta vprašanja pravilno urenila in da bo obrtni delavec za svoje strokovno znanje zadostno stimuliran. Zbornica je sodelovala tudi pri sklopih novih kolektivnih pogodb v zasebnem sektorju obrti. Pri tem je bilo ugotovljeno, da še vedno obstajajo razlike v plačevanju v družbenem in zasebnem sektorju. Koristno bi bilo pogovore plačevanja zaposlenih kakor tudi delovne pogoje izenačiti, da bi se tako medsebojno tek-

ben mizariski risarski tečaj, začetniški tečaj za varilce in še nekateri.

Obrtna zbornica je ugotovila, da še vedno obstajajo v nezmanjani meri primeri sušmarstva, proti katerem se je težko boriti. Zlasti se, ker je za zatiranje sušmarstva, potrebno tesno sodelovanje samih obrtnikov, ki pa je bilo mnogo presibko. Lanj so bile tudi tri večje obrtne prireditve in sicer dve obrtni gospodarski razstavi v Sentvidu in Polju ter velika obrtna razstava na Gospodarskem razstavišču, ki so vse gospodarsko uspele. Letos pa zbornica še posebej opozarja na II. obrtniški velesoj, ki bo od 7. do 15. julija in ki bo širšega državnega pomena.

Pri vsem delu zbornice pa so ostala še mnoga vprašanja nerešena, tako pomanjkanje vajenskih šol in internatov, slaba preskrba s surovinami, zlasti pa težko vprašanje socialnega zavarovanja zasebnega obrtništva. Splošni predlog o obveznem socialnem zavarovanju obrtnikov, ki bi veljal za vsa država, je še vedno v proučevanju. Zato so v Ljubljani začeli ta vprašanje z razvojem obrtnikov na prostovoljni osnovi. Le-to bi zajelo zdravstveno in invalidsko zavarovanje ter invalidsko in starostno pokojnino. Krilo naj bi se iz sredstev posebnega sklada,

ki bi ga pridobili s prispevki prijavljencev. Starostno zavarovanje bi imelo po tem načrtu, ki ga je pripravila posebna komisija, štiri razrede. Ti štirje razredi (16.000, 12.000, 8.000 in 6.800 dinarjev) bi naj bili podlaga za plačilo prispevka, ki bi znašal vsak mesec 23% od vsakega teh štirih zneskov. Zavarovalni razred bi si lahko izbral vsak obrtnik po svojih finančnih zmogljivostih. Zdravstveno zavarovanje bi bilo za vse enako in bi zajelo tudi vse svoje obrtnike. V petih letih računajo, bodo zbrali okrog 250 milijonov dinarjev sredstev (ta kapital se bi z obrestmi pomnožil za 30 do 35 milijonov dinarjev) in bodo takrat že lahko začeli izplačevati prve starostne pokojnine vsem tistim, ki bodo takrat že dosegli potrebno starostno dobo.

To prostovoljno zavarovanje bi tako izpolnilo vrzel in bo v nemajhni meri olajšalo takanje na splošno obvezno zavarovanje zasebnih obrtnikov, za ta prehodni čas pa bo obrtnikom omogočilo potrebno socialno zaščito.

Francoska proizvodnja petroleja v lanskem letu. — 1955. leta je znašala proizvodnja petroleja v Franciji in Alžiriji 963.000 ton v primerjavi s 565.300 tonami v 1954. letu. Domača proizvodnja je krila 64,6 odstotkov potreb.

Investicije v koprskem okraju

Na sliki okrajnega ljudskega odbora, ki je bila pred nekaj meseci v Koprju, so razpravljali o letošnjih družbenih planom. O lozosti poročilo predsednika O.L.O. Albinu Duja, ki je govoril o nekaterih značilnih gospodarskih problemih v koprskem okraju

Poudaril je, da je treba s smotno gospodarsko politiko vskladiti in povezati različno gospodarsko strukturo in različno zasnovano smer gospodarskega razvoja vseh okrajev Koper, Sežana in Postojna. Na postojnskem področju je treba podpirati razvoj lesne industrije, gozdarstva, živinoreje in sadjarstva ter s tem v zvezi razvoj živilske industrije. Na sežanskem področju je prav gotovo gospodarska osnova v industriji kraljeve marmorja in v pielniki živinoreje. Zato bi bilo neprimerno, če bi na teh področjih investirali sredstva v kovinarsko industrijo, kot smo delali doslej. Na koprskem področju so odlični pogoji za intenzivno poljedelstvo, pomorsko ribištvo in turizem, upravičen je tudi razvoj lahke kovinske industrije.

POZIV

Vse pripadnike I. brigade VDV — Narodne obrambe in Varnostne obveščevalne službe sektorja te brigade pozivamo, da sporočijo svoje naslove in enote, v kateri so bili do 9. maja 1945, na enega izmed sledečih okrajnih odborov Zveze borcev: Ljubljana, Novo mesto, Kočevje in občinski odbor Zveze borcev Postojna.

Podatke rabimo v svrhu priprav proslave teh enot, ki bo letos poleti.

Podrobnejše informacije se lahko dobe pri imenovanih organizacijah Zveze borcev. — Rok do 15. maja 1956. PRIPRAVLJALNI ODBOR

V zadnji izmeni na izgradnji proge Brčko-Banovići je delala tudi udarna mladinska brigada Ivana Cankarja. Svoje taborišče je imela približno 10 km ven iz Brčkega v Bukovcu. Brigada naj bi zgradila postajo in druga poslopja. Ob prihodu brigade so bili na gradbišču, takrat še bodoče postaja Bukovca, zabetonirani šele temelji. Ko pa je brigada prve dni novembra odšla, je pustila za seboj še celo majhno mesecce.

Brigada Ivana Cankarja je bila zelo pestra. Sestavljali so jo mladi fantje in dekleta več okrajev. Med seboj so se seznanili mladi ljudje, ki so bili doma iz ljubljanske okolice, Kranjskega, kaniškega in grosupeljskega okraja, spoznali so se med seboj fantje in dekleta iz Rakek in Cerknice, Skofje Loke in Radovljice ter drugih krajev. Grosupeljska četa je slovela po najzastavnejših fantih, ki so tvorili tesarski vod in postavljali in strle stope. Pa ne samo to. V brigado, ki je imela nalogo zgraditi Bukovca in druga poslopja, so prišli tudi Srbi, Siptarji in muslimani iz Bosne, da bi skupno s slovenskimi brigadirji sestavili zidarsko četo.

Spoznal sem šestnajstletnega Kosorica, ki je kot otrok za časa NOB videl krvavi pokol svoje družine od strani krvnikov naših narodov. Otroci je ostal na svetu čisto sam. Ko je mladi Kosorica ležal v sotopu poleg mene, je v sanjah pogosto ponovno preživljal grozne trenutke krvave morije, krčevito drgetal, bil z rokami okrog sebe, ječal in planil pokoncu ves izmučen in trd od strahu. Čeprav je komaj dobro začel odrasčati otroškim letom, je bilo težko vsabiti na njegov blede obraz vsaj bežen nasmeh. Potožil mi je, da mu kakor mora ležijo na arcu in v možganih krvavi

stolil veliko dejanje — v skodelico si je pustil nasuti hrano iz skupnega kotla, ki jo je zaradi svinjske masti do takrat dosledno odklanjal. Po tej veliki odločitvi je prišel k meni in mi pokazal od hrane umazano skodelico. Povedal mi je, da se sedaj ne more vrniti več domov in pa, da se je s tem tudi dokončno odločil, da gre v tovarno. Odsel je v Beograd. Podjeten kot je bil, je verjetno danes že izkušen kvalificirani delavec.

KULTURNI RAZGLEDI

Knjižno darilo „Kmečke knjige“

Zadržna založba Kmečka knjiga je razposlala naročnikom svoje letošnje knjižno zbirko: kolektor za leto 1956. Kersnikove Kmečke slike in povesti, drug. zvezek Grafenauerjeve Zgodovine slovenskega naroda, in Perurninarstvo, ki sta ga napisala Ločnikar in Vrečko. Knjižno kolektor Kmečke knjige lahko resnamtramo za darilo. Če zaradi vsmeri dostopnih cen, še bolj pa zaradi velike praktične in tudi literarne vrednosti knjig.

Naprej moramo govoriti o eni najlepših knjig te zbirke, o kolektoru. Prv. kolektor, ki smo jih poznali, so bili le redko kaj več kakor navadne pramke. Tako so bili naši kolektori dolgo, danes pa ni več tako. Kolektor Kmečke knjige, ki ga je skrbno in spretno uredil Ignac Koprivec, pa je celo idealen kolektor za našo vas. Lepo ilustriranemu kolektorskemu delu (slike: Ivo Seljak — Copić, portreti: Slavko Pengov) sledi peter, zelo zanimiv, pregleden in obširen zvezek — kolektorski del, ki ga uvajajo besede Božidarja Borka »Knjiga — naša učiteljica«. Na naslednjih straneh kolektor opozarja na pomembne literarne jubileje (France Bernik: Sto desetletnica Prešernovih Poezij, Branko Brčić: Ob dveh Askercih v jubileji, prof. Janez Logar: Simon Gregorčič, Ignac Koprivec: Slovenska Moderna in njeni predstavniki: ter lep izbor del Dragotina Keteja, Josipa Murca, Otona Zupančiča in Ivana Cankarja). Kolektor se spominja tudi Prežihovega Voranca z natisom njegove povesti Pot na klop. Novjšo poezijo zastopa Tone Pavček, pesnik, ki je med mladimi najtesnejše povezan z zemljo in svojo rodno Dolenjsko. Pokojnega učenjaka Einsteina se spominja v svojem članku Pavel Drobnina.

Aljoša Furlan seznanja bralce z delom, ki se nam je kljub velikemu oddaljenosti močno približala, z Indijo. Dr. Dušan Savoček

Jubilej v tržaškem gledališču

Član Slovenskega narodnega gledališča v Trstu Rado Nakrščič v soboto 7. aprila slavil 25-letnico svojega gledališkega delovanja. Za svoj jubilej si je Rado Nakrščič izbral naslovno vlogo v ugledni Lujigija Pirandella Henrik IV. Delo je kot gost režiral Vlado Habunek, uprizorjeno pa bo v dvorani na stadionu 1. maja.

Še o zapažanjih na festivalu študentov Akademije za glasbo

Prvi komorni koncert z dne 20. marca je navajal zelo raznoliki spored, sestavljen brez slogovnih vidikov, vendar usmerjen v sama taka komorna dela, ki se ne udeležijo zgolj virtuoznemu blešku ali bravuri na instrumentu. Celotni Tartinijeva sonata v g-molu (Vražji triček) namreč združuje v sebi zahteve po veliki tehniški zmogljivosti, tako plemenitimi muzikalnim jedrom, da je po vsej pravici dvignila zanimivost večera. Izvajal jo je violonist Delan Bravničar z navidezno lahkim, neprijetnim tonom, spominsko nezanesljivo in pripkuo svežino ter s tem opravičil nade, ki pričakujejo od njega ob potrebnih muzikalnih posebnostih smotnega koncertanta. Magda Dimnikova ima poln, moški prijem in zdrav muzikantski instinkt, ki ji ob izvedbi Lipovškovih Treh impromptjev, klavirski literaturi za odrasle pianiste, ništa zatajita. Posebno plastično je bil podan prvi, ki si je že dobobra utrl pot na koncertni oder. Izkazalo se je pomno, ko je začel igrati študent, ki zna s svojim mladim talentom prekrvaviti vse naučeno do tiste mere, ko se zljije učiteljeva poljmovanja z učenčevimi zamisljivostmi in primerno sintezo. Tri Brahmsove pesmi so nam živle ob polnem zvoku Trillerjevega baritona bolj v svojih glavnih melodičnih obrisih kot po svoji intimitnosti. Poslušatec se je zdelo, kot bi ta res lep, no obsegu in voluminoznosti zakrožen glas ob temperaturnejšem življenju in z večjim niansiranjem v smeri polglasnega petja tista do pianissimi bi prav namrečen za ustvarjanje pri nas tako redke atmosfere komornega petja! Prvi komorni koncert se je

začel in nehal z Mozartom, Fantazijo v c-molu K. V. 395 je igral pianist L. Engelman kot zelo sproščeno, v tempu in ritmu celo presproščeno za zrodno klavirsko, v kateri je tempo še konstantno. Slavko Zrimšek pa je izvajal ob spremljavi pianistke Gite Maljaveje violinsko sonato K. V. 454. Ker spada to delo med najdaljše Mozartove umetnine, je ugodna reprodukcija poleg intenzivne kantične in dobre intonacije na violini močno odvisna od bistrega duha v muziciranju obeh partnerjev. Tega pa je pianistka z romantičnim lirizmom v svoji interpretaciji zametila. Zato je sonata v B-duru utrajala kljub Zrimškovi izdelani igri in toplemu klavirskemu tonu pianistke. Sploh nas način klavirsprejave ves večer ni mogel ogreti.

Zadnji večer festivala v petek, 23. marca je imel namen dobiti obvladavanje osnov dirigentske razgledanosti nekaterih študentov ustreznega oddelka na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Pokazal je več kot to, Ivo Petrič, ki se je nekaj dni preden je postal občinstvu s kompletno simfonijo kot skladatelj, je izpeljal obsežno II. Brahmsovo simfonijo izrazito in muzikalno nadarjena glasbenika. Posnetki na gramofonskih ploščah so sicer dober učni pripomoček, ker dajejo ne le verno akustično sliko ampak tudi primer dobre interpretacije vseh večjih del domačih in tuje domovine. Zanimivo je bilo tudi, da študenti Akademije za glasbo niso delovali z redkimi izjemami. Tako sta se I. Petrič in Anja Nana, ki je dirigiral Schubertovo »množično simfonijo v h-molu, znašla pri skušnjah za svoj nastop PRVIC pred simfoničnim orkestrom. K sreči pred orkestrom, ki vse programske točke dirigentske četrta šteje med stalne repetitorne točke in ki je zato zlahka sledil izvrstno pripravljenim kandidatom, kar pa ne govori zoper trditve, da odlikuje nastopajočega izvajalca in živa predavanja orkestralnega zvoka. Najmanj hvaležno vlogo je pred orkestrom imel tretji mladi dirigent M. Fajdiga, ki je že pri dveh opernih delih v ljubljanskem gledališču in v uspehi brigadirjev zidarske čete, o katerih je bilo govora, niso bili slučajni. Zrelost, prežeta z delovno zavestjo omenjenih brigadirjev, je bila potrjena zadnji tečen pred odhodom iz Bukovca. Pred prekinitvijo del je bilo namreč potrebno zagotoviti tečajnike iz vrst delovnih brigad, ki bi preko zime napravili tečaje za opravljanje raznih strokovnih del na bodoči mladinski akciji, to je na progi Samac-Sarajevo. Vsi smo čutili, da odločitev mladih fantov in deklet, nevajenih biti čd doma in njegovih ugodnosti, ne bo lahka. Ugibal smo vnaprej, katera četa bo dala največ prijav. Nekateri so bili mnenja, da bo najmanjši odziv prav v osmi — zidarski četi. Zgodilo pa se je ravno nasprotno. Odziv je bil prav v peti četi najboljši in od vseh čet brigade največji. Javil se je Ivan, doma tam nekje iz Skofje Loke, ki je bil sprva v vsej četi najmanj delaven, dalje se je priglasil Nace, Lojze in drugi, skoraj polovica brigadirjev v četi.

Prihodnje leto sem srečal na progi Samac-Sarajevo Ivana, ki je bil nadzornik na enem delu proge. Naceta in Lojzeta sem videl kot zemljemera. Zvedel sem, da so vsi tečajniki iz omejenih položil svoje izpite z odličnim in prav dobrim uspehom. Vsi so z uspehom delali tudi na svojih novih dolžnostih. P. Zrimšek

Utrinki iz velike borbe mladih ljudi

nazaj na gradbišče. Lahko oblečeni, od jesenskega hlada plavih rok, obrazov bičanih od mrzlih deževnih kapelj in preprihani od vetra, ki je bil na visoki zgradbi še neprijetnejši, so brigadirji polagali opeko za opeko in opeko na opeko, zidovi pa so rasli in se dvigali ter odbijali sunke vetra in deževne kaplje.

Delovna akcija gre h koncu

Mesec se je naglji že v drugo polovico oktobra. Do konca delovne akcije na progi Brčko-Banovići niso manjkali več niti trojice polni tedni. Nastopilo je mrzlo jesensko vreme, veter je strupeno rezal skozi lahke obleke brigadirjev, hladni dež po več dni ni prenehal in zapadli je tudi že prvi sneg. Pod šotiri ni bilo več prijetno. Delo na izgradnji postajnih poslopj pa bi morali pospešiti, da bi čim več del opravili še pred zaključkom akcije in prekinitvijo del.

Še en dogodek

Globoko v spomin se mi je vtisnil en dogodek iz tistih velikih dni ustvarjalnosti in dorasčanja mladine v dozore ljudi v kratkih par mesecih. Osmo, to je zidarski četa, je bila v prvem mesecu dela na glasu, da je v vsakem pogledu

poslabša. Nikdar ni bila polhvaljena, grajana pa velikokrat. Postopoma, z vztrajnim in prizadevnim vzgojnim delom pa se je tako spremenila, da je tekmovala za trajno pridobitev zastavice. Le sestav čete, ki se je po končani akciji razformirala, je preprečil, da se to ni zgodilo tudi v resnici. Zato tudi prizadevanja in uspehi brigadirjev zidarske čete, o katerih je bilo govora, niso bili slučajni. Zrelost, prežeta z delovno zavestjo omenjenih brigadirjev, je bila potrjena zadnji tečen pred odhodom iz Bukovca. Pred prekinitvijo del je bilo namreč potrebno zagotoviti tečajnike iz vrst delovnih brigad, ki bi preko zime napravili tečaje za opravljanje raznih strokovnih del na bodoči mladinski akciji, to je na progi Samac-Sarajevo. Vsi smo čutili, da odločitev mladih fantov in deklet, nevajenih biti čd doma in njegovih ugodnosti, ne bo lahka. Ugibal smo vnaprej, katera četa bo dala največ prijav. Nekateri so bili mnenja, da bo najmanjši odziv prav v osmi — zidarski četi. Zgodilo pa se je ravno nasprotno. Odziv je bil prav v peti četi najboljši in od vseh čet brigade največji. Javil se je Ivan, doma tam nekje iz Skofje Loke, ki je bil sprva v vsej četi najmanj delaven, dalje se je priglasil Nace, Lojze in drugi, skoraj polovica brigadirjev v četi.

Prihodnje leto sem srečal na progi Samac-Sarajevo Ivana, ki je bil nadzornik na enem delu proge. Naceta in Lojzeta sem videl kot zemljemera. Zvedel sem, da so vsi tečajniki iz omejenih položil svoje izpite z odličnim in prav dobrim uspehom. Vsi so z uspehom delali tudi na svojih novih dolžnostih. P. Zrimšek

Delo »Svobode« na Tezemu

LJUDSKA UNIVERZA DPD SVOBODE — TEZNO prireja skoraj vsak teden po eno predavanje. Tako so v zadnjem času predavali ing. Mirko Držić o temi »Aluminij, kovina bodočnosti, ing. Tvo Zafolcar o »razvoju avtomobilske industrije« in prof. Viktor Grančar »Po poteh srednje Evrope, kjer predavatelj je letos izredno pestra ljudska uveljavila, ki je pridobila krog stalnih poslušalcev, katerih število pa še stalno narašča.

30 let dom in družino

Moj otrok sesa palec

Mnog, starši mislijo, da je sesanje palca slaba navada. Zato skušajo mamice prepričati sesanje prstka takoj, ko to prvič opazijo pri svojih otroku. Opazujmo dojenčkov ob materinih prsih: zadovoljstvo, ki ga kaže dete ob hranjenju nastaja ob občutku sitosti. (Takoto občutj

v razvado, kajti navadno izražajo s tem le svojo potrebo po hrani. Tudi med rastjo zob otroci prav radi vlečejo svoj prstek ali peščico, češar pa ne smemo zamenjati s prvim sesanjem palca. Pri prsih hranjeni dojenčki kažejo manjšo potrebo po sesanju od umetno hranjenih in sicer večinoma zato, ker mati navadno pusti otroka pri prsih kolikor časa hoče otrok, kar sama ne ve, če je dojko že do-

dobro izpraznil. Pri umetno hranjenih otrocih pa je konec hranjenja takrat, ko je steklenička prazna; ker otrok noče sesati prstka ali pa ker mu jo mati odvzame, začne sesati palec.

Nastane torej vprašanje ali smemo pustiti otroka, ki kaže izrazito potrebo po sesanju, piti dalj kot 20 minut, kar navadno velja kot skrajna meja obroka? Če vidimo, da si otrok tega želi in da ni opaziti kvarnih posledic za prebavo, ga lahko mirno pustimo sesati več kot 20 minut. Dojenje se lahko povsem prilagodi otrokovim individualnim potrebam, zato je tudi v tem pogledu primernejše za otroka od umetne prehrane. Če pustimo dojenčka piti pri prsih kolikor časa hoče, bomo videli, da je hranjenje različno dolgo. Pri enem otroku bo sit in zadovoljen že po 10 minutah dojenja, pri drugem pa bo potreboval tudi do 40 minut.

V kolikor kaže pri prsih hranjen dojenček, ki dobi ob vsakem obroku le po eno stran, izrazito potrebo po sesanju še po obroku, mu pač pustimo sesati palec. Pri otroku, ki pije ob vsakem obroku na obeh straneh lahko postopamo takole: ko je eno dojko izpraznil (navadno že v 10 minutah), ga pustimo vleči še kar naprej, dokler se mu ljubi, tudi do 20 minut, nato mu šele ponudimo drugo stran, kjer ga zopet pustimo sesati po mili volji. Če ga namreč pustimo na prvi strani samo 10 minut in mu takoj ponudimo drugo, polno dojko, se bo že v naslednjih 5 minutah do sitega napil ter bo bradavico izpustil, čeprav bi še rad dalje sesal. V tako kratkem času namreč ni mogel zadostiti svoji potrebi po sesanju, ter bo takoj po obroku začel vleči palec.

Umetno hranjeni dojenčki začno vleči palec, ko so dovolj močni, da lahko izpraznijo stekleničko že v 10 minutah. Da otrok ne bo uspel izprazniti stekleničke prej kot v 20 minutah, naredimo namesto običajnih treh luknjic le eno ali dve. V primeru, da otrok kljub te-

mu, da mu dajemo zadostno število obrokov, še nadalje nosi palec k ustom, ne smemo obupati. Potrebo po sesanju prstka smo mu na vsak način omilili, čeprav ne povsem odpravili. Opustiti bo sesanje prej kot bi to sicer storil. Preprečevati z zavzevanjem roke ali z aluminijastim palčkom ima prav toliko smisla kot poskus odvdati ga lakote s tem, da bi mu pritrčili čez usta lepilni trak. Tudi če bi mu po več mesecev na ta ali oni način preprečevali sesanje, bo otrok ob prvi priložnosti zopet ponesel ročico v usta. Otroci, ki ne more zadovoljiti osnovne potrebe po sesanju v najzgodnejši otroški dobi, se lahko zgodijo, da bo pokazal podobne navade še ko bo starejši. Skrb, da bo imel tak otrok kri-vo raščene stalne zobe ni utemeljena, kajti večina otrok s takimi zobmi sploh ni sesala prstka ter gre predvsem za dedno pogojene primere. Res je, da intenzivno sesanje lahko vpliva na rast mlečnih zob, vendar njihova lega prav nič ne vpliva na nadaljnjo rast trajnih in stalnih zob, zlasti, ker otrok opusti sesanje navadno že pred 6 letom.

Pri otroku starem več kot leto dni sesanje prstka ni več izraz potrebe po sesanju, temveč mu je običajno v tolažbo, ko mu je dolg čas, ga muči spanec ali mu je kako drugače tesno. Čeprav po enem letu starosti otrok zadošča s sesanjem prstka povsem drugačnim potrebam kot zgolj sesalnemu gonu, bodo sesali po enem letu le tisti otroci, ki so sesali svoj prstek že v prvih mesecih in le redkokateri otrok začne sesati pozneje. Zato leto dni staremu otroku ne bomo daljšali obrokov. Skušali bomo ugotoviti kaj ga teži, česa mu manjka, da ne bo imel tako izrazite potrebe po tolažbi ob svojem palcu. Pogledali bomo kako živi; premislili ali se dovolj ukvarjam z njim, ali je otrok zadovoljen, ali nima kakih posebnih težav. Navadno potrebuje več ljubezni, več družbe, več zapolnitve. Razen tega sesanje sčasoma samo po sebi preneha. Večina otrok dokončno opusti sesanje že pred rastjo stalnih zob.

Z direktnim preprečevanjem bomo pri takem otroku dosegli malo, razvada se bo ustajila. Tudi podkupovanje je običajno neuspešno; v zameno, da ne bi sesal mu dajo kako igračko ali sladkarijo. S tem bodo uspeli le pri starejših otrocih, medtem ko pri 2 do 3 letih še tako lepa igračka ne bo mogla izpodrinuti zгона po sesanju.

Starši si delajo navadno vse preveč skrbi o sesanju prstov pri svojih otrocih; tudi tu, kot povsod, je narava sama poskrbela za pravo mero pri večini otrok. Zato pomnimo: sesanje palčka samo po sebi ni slaba niti škodljiva navada. D.K.

Kaj mora vedeti vsaka mati

Kaj dela njej, otrok v prostem času, kakšne prijatelje in prijateljice ima, kakšni so odrasli ljudje, s katerimi se rad druži, kakšne knjige bere in kakšne filme gleda, a tudi, od koga dobi denar in darila.

Mati se pa mora izogniti ustrahovanju otroka z milničnikom. lažem tudi pri manjših, na vidic nepomembnih stvareh, slabemu zgledu s svojimi dejanji in besedami, do bi skušala svojega otroka očiti od njegovih zdravih tovarišev na dvorišču iz bojazni pred skupnostjo.

Vsaka mati mora zato spoznati otrokove prijatelje in znance, vzbuditi v otroku zavest, da je ona njegova najboljša prijateljica, vzgojiti otroka tako, da ta nikdar ne odide s človekom, ki ga ne pozna, da daje otroku na prirodna vprašanja prirodne odgovore.

„Postati hočemo dobre gospodinje“

Med dekletji gospodinske šole v Poljčanah

Ze precej časa se v samostojni stalni trimesečni gospodinski šoli v Poljčanah vzgajajo bodoče gospodinje. Šola je bila ustanovljena na pobudo okrajne zadrugne zveze v Mariboru in je bila prvotno namenjena le okoljskim dekletom. Vendar so jo zaradi dosežanih uspehov in ugodnih pogojev za nadaljnji razvoj razširili tako, da je sedaj namenjena tudi dekletom celotnega mariborskega okraja. Da je bilo to omogočeno, je za služba tudi Občinskega ljudskega odbora v Poljčanah, ki nudi šoli vso pomoč. Na zboljšanje dela je precej vplival lansko leto urejen internet, ki je v isti zgradbi kot šola. Trenutno obiskuje šolo 23 mladih deklet iz raznih krajev mariborskega okraja. Največ jih je iz bližnjih okrajev Slovenj Gradec in Dravograd. Materialno pomoč nudi šoli razen občinskega ljudskega odbora še okrajna zadrugna zveza v Mariboru in kmetijske

zadruge iz krajev, od koder so dekleta.

Čeprav sem jih obiskal pozno popoldne in niso imele predavanja, sem jih presenetil sredi živahnega dela. Nekaj deklet je prepisovalo prejšnji dan predavana snov, a nekaj šivalo razne namizne prte. Sprva redkobesedne so v nadaljnjem razgovoru postajale vse živahnije. Beseda je potekala od njihovem življenju v šoli. »Z doma smo odšli z veseljem, saj smo vedele, da se bomo v šoli naučile marsikaj koristnega za naše bodoče življenje, so bile njihove prve besede. »Res, da se moramo mnogo učiti, kajti učna snov, ki jo moramo prebrati v treh mesecih, je zelo obsežna. Mnogokrat se moramo učiti tudi pozno v noč, toda to nam ne jemlja poguma,« so odločno dejale in v njihovih očeh je sijala volja in želja: naučiti se čim več.

Zaradi obsežne učne snovi imajo celodnevna predavanja, ki obsegajo teoretični in praktični del. Splošne predmete, slovenščino, računstvo, zgodovino ter ostale predavajo domači učitelji. Kmetijske predmete in živinorejo jim predavajo kmetijski strokovnjaki in veterinarji. Osnovni namen in cilj gospodinske šole je predvsem, iz mladih neizkušenih kmetijskih deklet vzgojiti dobre gospodinje, ki bodo po končani šoli po svojih vaseh znale pridobiti znanje, katerim podobno šolanje iz teh ali onih razlogov ni bilo omogočeno.

Po končani šoli imajo v načrtu obisk nekaterih naših mest, kjer si bodo lahko ogledale tudi njihove kulturne in zgodovinske znamenitosti. Posebno se vsele izletja na morje, saj ga bodo mnoge prvič vidile.

Sreško.

Sonček že kar greje

Preosnova železa v človeškem organizmu

Človeško telo vsebuje sorazmerno majhno količino železa. V cellem telesu ga je približno 3,5 grama, vendar je pomen tega elementa za življenje zelo velik. Okol 80% tega železa je vezano v hemoglobinu, ostanek pa je neenakomerno porazdeljen po vsem telesu. V veliki meri ga najdemo v jetrih, nato v vranici in v ledvicah. Malo železa pa je prav v vsaki celici, kjer je vezano na celične dihalne fermente.

Z urinom vsak dan železo tudi izločamo iz telesa in sicer 1 mg dnevno. Zato je potrebno, da s hrano nadomestimo to manjkajočo količino.

V prebavnem traktu se železo izloči iz hrane, reducira v ferro

formo ter resorbira skozi steno črevesja in kri. Resorbicija je odvisna od posebnega mehanizma črevesne sluznice. Če je v telesu dovolj železa, bo resorbicija počasnejša, če ga pa primanjkuje, hitrejša. Dokazano je, da vsi delci eritrocitov, ki so v telesu, imajo v sebi železo. Transport železa opravi krvna plazma in limfa.

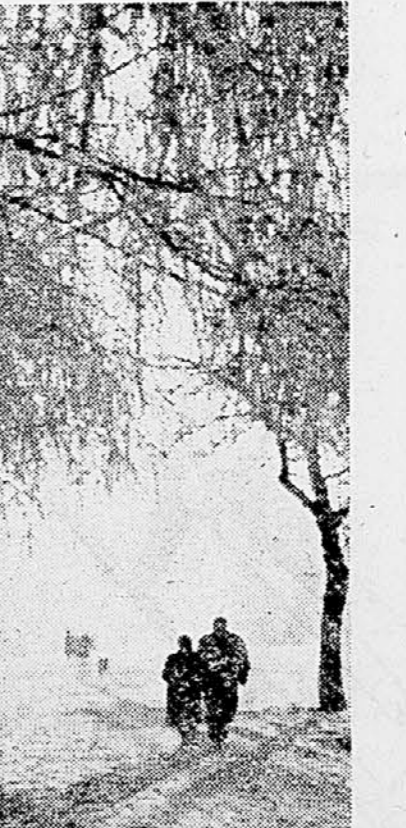
Poskusi z radioaktivnim izotopom železa so pripomogli k boljšemu razumevanju nortranega mehanizma železa. Pri stvarjanju hemoglobina ima veliko vlogo kostni mozeg. Po vnosu radioaktivnega železa v organizem običajno okrepijo aktivnost kostnega mozga v primerih, kjer obstoja

potreba po intenzivnem stvarjanju hemoglobina. Največjo potrebo po tvorbi hemoglobina pa imamo v primerih slabokrvnosti, tako pri ljudeh kot pri živalih. Pri poskusnih živalih, pri katerih ni šlo za slabokrvnost, pa se je večji del vnosenega železa izločil iz organizma z urinom in blatom. Zvišane potrebe po tvorbi hemoglobina imamo tudi v nosečnosti, v obdobjih pospešene rasti, v otroštvu, ko se razvijajo kosti in v puberteti in po raznih krvavirjih.

Pri mladih poskusnih živalih so izkazali težke anemije (slabokrvnosti) z izključno mlečno dieto. Dognali so, da se te vrste anemije lahko pozdravijo le, če se hrani poleg železa dodajo tudi male količine bakra. Če dajemo samo železo se to sicer deponira v jetrih, hemoglobin pa se ne začne tvoriti tako dolgo, dokler ne dodamo še baker. Organizem lahko izkoristi dano železo le v prisotnosti malih količin bakra. Zato obole zajci, ki jih poskusne namene pomanjkljivo hranimo — bodisi brez železa ali ob brez bakra — vedno na enaki anemiji. Zdaj je že splošno znano, da je baker nujni sestavni del krvi, v kateri ga nahajamo v obliki bakrenega proteida, imenovanega kuprida.

Novorojenček, ki ga tudi hranimo izključno z mlekom, prinese zadostno količino rezervnega železa že s seboj na svet. To zalogo pa dete lahko dobi le, če mati uživa dovolj zelenjave in mesa, a tudi če ni rojen pregodaj, kajti zaloga se tvori že kratke čase pred rojstvom. Zaloga pa mora biti, kajti le mlečna hrana vsebuje premalo železa, dete pa ga mnogo potrebuje za tvorbo krvi in druge procese. Pri šestem mesecu se zaloga še porabi, zato tudi razumemo, zakaj moramo otroku najpozneje pri šestem mesecu že poleg mleka dodajati zelenjavne, jajčne, rumenjak, sesekljano meso in druga hranila, ki vsebujejo železo. Dr. A. M.

NASVETI

Na sprehodu

NAŠI PARKI IN MI

Ne samo, da so parki po mestih njihov najlepši okras, temveč se tudi mi, če stopimo med urejene gredice in z belim peskom posute poti razvedrilo in se navzajem svežine, ki diha iz zelenja. Za stalno urejevanje parkov izdamo pri nas mnogo denarja. Prav je tako, saj parke vzdržujejo vsi napredni narodi, vendar je potrebno, da tudi sprehajalci pazimo nanje. — Predvsem učimo svojega otroka, naj ne skače po gredicah in trga cvetja, kajti kako kmalu bi bil opustošen park, če bi vsi otroci delali tako. Če bi vsi otroci delali tako, kadar je paznik v bližini, temveč mu vcepimo v glavo, da ne bo trgati cvetic tudi, kadar ga ne bo gledalo paznikovo oko.

Zal, pa niso le otroci tisti, ki teptajo, uničujejo in kvarijo nasade po naših parkih. Tudi odrasli premnogokrat nimajo smisla zanje. Da, nekateri celo jemljejo sadike z javnih nasadov za svoje vrtove!

Park med Kardeljevo in Wolfovo ulico so nedavno začeli urejati. Na lepo oblikovanih gredicah so zasadili marjetice in marjetice, ki marsikomu padejo v oči. Pred nekaj dnevi sem bila priča prav nekakšnega dogodka v tem parku.

Pred menoj je stopala ženska s cekarjem v roki. Kot številni sprehajalci, se je tudi ona ozirala po novih nasadih, nenadoma pa je stopila s poti na gredico, potegnila iz cekarja nož, se bliskovito sklonila — in že je držala v roki komaj pred nekaj dnevi vsajeno marjetico. Takoj se je pripognila k drugi, ko jo je nepričakovano potrepjala po rameni.

namreč dojenček kot bolečino) ter ob sesanju samem, kajti otrok ima skoraj prav tako močno potrebo po sesanju kot po hrani. Zato pogosto sesa naprej, čeprav se je že do sitega nejele. Če mu je mleko prehitro dotekalo, je potrebno količino hrane sprejeti v kratkem času in pri tem ni mogoč dovolj zadovoljiti svoje potrebe po sesanju. Po končanem obroku z uski dalje išče ter poskuša sesati karkoli drugega — po navadi lastno pest, palec ali srajčko.

Znano je, da otroci, katere hranimo vsake tri ure manj sesajo palec kot otroci, hranjeni vsake 4 ure. Prav tako so bolj nagajni k sesanju prstka otroci, ki izpraznijo stekleničko že v 10 minutah kot oni, ki rabijo tudi do 20 minut.

Močnejšo potrebo po sesanju opažamo tudi pri tistih dojenčkih, katerim ne posvečamo dovolj pozornosti, s katerimi se ne ukvarjamo dovolj, kadar so budni. Za prav majhen otrok potrebuje malo toplote in ljubečevanja.

Pri otrocih, ki sesajo palec nekaj minut pred obrokom še ne pomeni, da jim bo to prešlo

nju od umetno hranjenih in sicer večinoma zato, ker mati navadno pusti otroka pri prsih kolikor časa hoče otrok, kar sama ne ve, če je dojko že do-

Krilo in bluzica ali pulover je še vedno najprimernejša obleka za mlada dekleta. V pasu in ob robu rokava nabrana obleka bo dekletom všeč. Gladek, klasični plašč je najprimernejši, oprlel in toplo podložen plašč, ki ga ukrojimo iz popelinskega pa bo dobrodošel v spomladanskih dneh.

J. P.: Pri vaši boleznii imate res le majhno izbiro v posteljni hrani. Gotovo na znanje ali bodo škodovale svedca jedila: r be v olju, mrzla pecna telitna, surova maslo, svež kravili, trdo kuhana jajca, razni klesci, prepečenec itd. Kazumljivo je, da je izbor jedil odvisen od vsake kratnega stanja in jakosti boleznii.

K. R., IDRIJA: Zdi se, da gre pri vas za zaprtje zaradi ohlapnosti črevesja in trebusnega mišičevja. Te vrste zaprtje zdravimo s primernim načinom življenja, predvsem s zadrževanjem gibanja, masažo, prhanjem in z ustreznim prehrano. V hrani naj bodo jedila, ki vsebujejo mnogo rastlinske celulozne, ker le-ta povečuje vsebino v črevesju in ga močnejše draži. Uživate čim več zelenjave, zelja, špinače, korenja, stročnic, paradiznika, bučk, solate, sadja svežega in kuhane, razne marmelade, med in črni kruh. Pogosto pomagata kozarec hladne vode zjutraj na tešče s sladkorjem ali medom. Včasih tudi kozarec mleka.

Zdravila, ki ste jih jemali doslej, smatrate samo za pomagala, dokler z naštetimi navodili ne spravite v red svoje prebave in odvajanja.

A. S., MARIBOR: Z nastonom mene so se vaše težave poslabšale, zato vam priporočamo, da se ponovno napolnite v nočnišnico, kjer vas bodo vsestransko pregledali, predvsem zdravnik za ženske bolezni, in kjer vam bo do dalj tudi navodila za zdravljenje. Vaše pismo ni povsem jasno, pa tudi sicer je nemogoče, da vam priporočim, kaj bi bilo v takem primeru ukrepati na dalje.

Ljubljano, kjer bo dobila pri naših zdravnikih takojšnjo in strokovno pomoč.

FRANC V., LJUBLJANA: Iz opisane sode gre pri vas za glivično obolenje kože, ki jo s tučko imenujemo epidermofitijo. Plesen se naseli v zgornjih plasteh kože na nogah in rokah, posebno rada pa v nežni kožici med prsti.

SLOVENKA: Zdravniki ortopedi vam bo dal po pregledu nog, okostja in mišičevja navodila za krepitev mišic, bodisi s pomočjo kopeli ali s pomočjo masaže in samomasáže. Z vztrajnostjo boste gotovo dosegli zaželjeni uspeh in ni potrebno, da vam sedanje stanje jemlje stvarno vso in spravlja v depresivno razpoloženja.

A. S., MARIBOR: Opisane motnje in boletine vzhajajo sumno na vnetni proces v roditih. Za ugotovitev sedanjega stanja, od katerega je odvisno uspešno zdravljenje, je potrebno, da Vas pregleda zdravnik specialista za ženske bolezni.

LABODJI SPEV: Zaradi bolečin v nogah vam svetujemo vsak večer izmenično tople in hladne kopeli. Kopeli naj trajajo od 15 do 20 minut, in sicer po 2 do 3 minute v tople vodi in nato v hladni vodi. Če bolečine le ne bi prenehale, vam svetujemo, da posušite pregledate pri zdravniku ortopedu, ki vam bo predpisal odgovarjajoče vložke. Glede vedno večje pozabljivosti je potrebno, da poskušate svojo razmišljenost disciplinirati. Zberite svoje misli samo na eno stvar in ne mislite hkrati na vse mogoče druge stvari. Če ste pa v roki s kakršnim koli kompotom na mizo. To je zelo dobra jed. Od štedilnika je padla ploščica. Na zadnji strani jo namazi z gosto marmelado in pritisi na njeno mesto, odkoder ne bo več padla.

Poskusite

HRENOVA SOLATA Z JABOLKI

Bolj debele korenine hrena olupite in nastrgaj na srgalniku. (To delaj ob topleni štedilniku, da se ne bodo solzile oči.) Nato zabeli solato z oljem in kisom. K temu dodaj še naribano jabolko. Vse skupaj zmešaj in postavi na mizo. Družini bo ta zdrava jed pr-jetno poživila jedilnico.

ZABJI KRAKI

V teh dneh lahko opazimo na trgu žabje krake. Marsikatera gospodinja ne ve, da so kraki kaj okusna jed. Pripravimo jih takole: krake dobro operi in natri s soljo. Nato jih povajlj v moki, jajcu in drobtinah ter ocvri v masti. Pazi, da bo mast zelo vroča, ker bodo tako lepo kraki. Poleg njih serviraj poljubno solato.

Oevrta jabolka

Olupi lepa, kisla jabolka, izreži peske ter nareži na prst debele kolesčke. Te potresi s sladkorjem. V ločen deni pičle tri osmine litra mleka, 2 celi jajci, 2 rumenjaka, 3 žlice sladkorja in toliko moke, da bo testo, ko ga raztepeš kot za vliite rezance. V to testo pomakaj sedaj s sladkorjem potresena jabolka, jih v masti ali maslu lepo rumeno ocvri, potresi s sladkorjem in daj s kakršnim koli kompotom na mizo. To je zelo dobra jed. Od štedilnika je padla ploščica. Na zadnji strani jo namazi z gosto marmelado in pritisi na njeno mesto, odkoder ne bo več padla.

Gina Lollobrigida v Zürichu

V POMANJKANJU STRAHOV

Amerika slovi po tem, da premore vse, kar ima ostali svet izven njenih meja. To je tudi res in temu ne bi oporekalo. Toda k temu, kar v tej državi manjka, sodijo tudi dobri, stari duhovi in strahovi, ter podobne teme sile, katerih je toliko po starih gračvih, župniških in kmetijskih v starem svetu, zlasti pa še v Angliji.

To pomanjkanje je močno občutil pred kratkim tudi znameniti filmski režiser Alfred Hitchcock, ko je rabil za prizorišče svojega novega filma starišinsko hišo v kateri straši. Ker tudi najboljši poznavalci New Yorka niso mogli navesti take hiše se je režiser odločil, da bo poskusil srečo v časopisju, kamor je dal objaviti odgovarjajoči oglas.

Malostevilne ponudbe, ki so prispale nekaj dni nato ga niso mogle zadovoljiti, ker so bile problematične in niso obetale nič posebnega. Končno je režiser našel hišo, podobno svoji zamisli, saj je bila na pol razpadla z zabritimi okni in pošastno dolgih palčevin.

Toliko o tej vrsti strahov in duhov v Ameriki. Vendar ne bi bilo vse povedano, če bi izpuštili sledeče. Tudi Amerika ima svoje strahove in to prav posebno vrste.

V New Yorku živi mož, ki svoje petnajst let vznemirja svojo sosesčane z dokaj nepremišljenimi dejanji. Je namreč v dol-

goletnem sporu z newyorško elektrarniško družbo, katerega vodi na dokaj nenavaden način.

Mož ima čudno navado, da pušča na javnih, zelo prometnih točkah v mestu primitivno izdelane in silno nevarne bombe. Njegov najljubši kraj za puščanje teh bomb so kinodvorane in kolodvori, skratka mesta, kjer je vedno veliko ljudi. Vzporedno z bombami obvešča redno z anonimnimi pismi policijo, v katerih javlja svoj no-

L. Pariza v Rim brez petnega lista

Da bi olajšali potniški promet sta Francija in Italija sklenili sporazum, po katerem lahko pripadniki teh držav potujejo iz ene države v drugo brez potnih listov. Za potniks bodo smeli potniki v začetku ostati v drugi državi brez potnega lista le štirinajst dni. Imeli bodo samo propustnico, ki jih bodo izdajale policijske prefekture ali komisarijati.

vi podvig, obenem pa blati obrekuje elektrarniško družbo. Tako ga je pred nekaj časa opozoval ulični prodajalec časopisov kako polaga kot božično darilo maskiran zavojček z bombami v košaro za odpadke.

O njem je znano samo to, da je star približno 50 let, iz slovnicih napak v njegovih pismih pa sklepajo na njegovo nemško poreklo. Ker pušča bombe vedno podnevi, mislijo da je upokolenec ali nočni delavec. Znački kažejo, da je slaboumen. Več pa o njem ne vedo.

Od leta 1940 je ta mož pustil na javnih prostorih okoli 27 takih bomb, po navedbah policije jih je bilo celo 50.

Le med vojno je iz patriotičnih nagibov miroval.

Zadnja bomba je »deponiral« letos februarja na stanišču pennsylvanijskega kolodvora v New Yorku (bila je ena žrtev!) in prav te dni je ponovno obvestil policijo, da ima pripravljene dve novi bombi, ki jih bo spustil v promet v nekaj dneh.

Kljub »super alarmu« z vsami tehničnimi in znanstvenimi pripomočki ga newyorška policija še ni izsledila. Ne vedo niti tega, kje stanuje in kje se običajno zadržuje, da bi mu lahko nastavili past. Tako bo še nadalje veljal za skrivnostnega neznanca in fantoma, kot je petnajst let.

ŽENSKÉ PRIHAJAJO

Majhni norveški gorski vasici Vera se obetajo vroči dnevi. Prestati bo morala pravcato invazijo poroke žejnih deklet, ki bodo prišla nalašč za to priliko iz Holandije.

Celotna zgodba ima svoj začetek v poročilu nekoga norveškega novinarja, ki je med drugim v svojem članku pisal tudi o tej vasici, kjer pride na 20 odraslih moških komaj 4 žena. Vest je prevzela kot senzacijsko znana poročevalska agencija in jo sporočila naprej v svet.

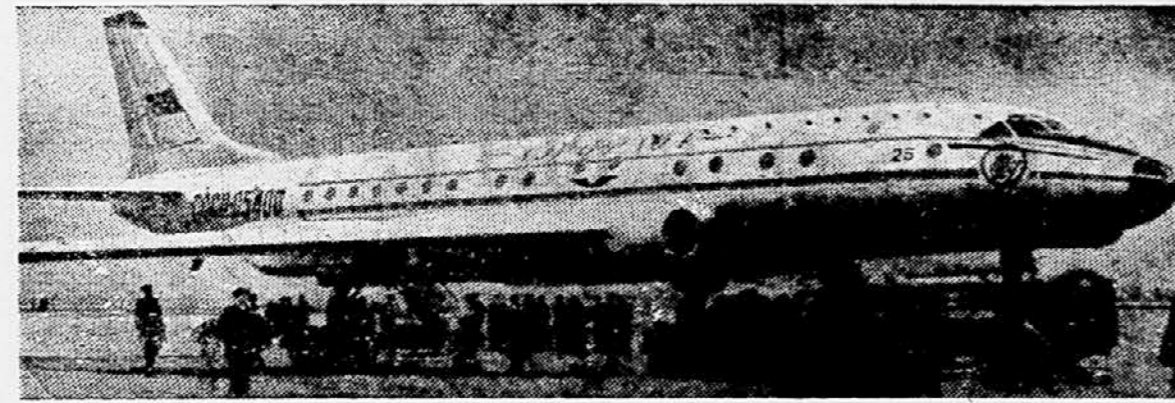
To vest so slišale tudi bolničarke v bolnišnici v Hilversumu. Segla jim je do srca in sklenile so pisati županu vasice pismo, da jim potrdi vest, in da so voljne odpomoci velškemu pomanjkanju žensk v tej vasici.

Pismo je v vasici povzročilo preptah. Župan ga je predal svojim fantom in ti so ga s pomočjo vaškega kolmoštra razvozljali. Zgodilo se je, da so fantje tudi sami prišli za peresa in pričelo se je dopisovanje med Norveško in Holandijo.

»Želim si deklet iz dežele tulipanol in komaj čakamo, da jih pozdravimo v svoji sredi«, so med drugim pisale v Hilversumu. Poštar pa iz dneva v dan tvori gore pošte, zdaj v to, zdaj v ono smer.

Ni pa šlo vse gladko, kakor je v začetku kazalo. Suro domača dekleta so se čutila zapostavljena in so se združila v udarno grupo. Zlobni jeziki seravijo, da jih je marsikdo skupil od vročih ženov na »daljavo«, ko se je ponovi vračal domov.

Tudi v Hilversumu ni šlo vse gladko. Uprava bolnišnice se je odločno uprla masovnemu odhodu svojih nameštenk. Toda sklep jim je narejen in bolničarke so dosegle, kar so hotele. Petnajst bolničark je te dni odpotovalo na dopust na Norveško. Pred odhodom so dale celo izjavo za tisk, v kateri med drugim pravijo: Če nas pisma niso varala v naših upih, bomo vse težave in neprijetnosti v tujini prenašale z lahkoto in veseljem.

V Britaniji je povzročilo veliko zanimanje letalo TU-104, s katerim se je pripeljal sovjetski general Serov. Letalo je reaktivsko, dvomotorno in strukturno preprosto, okoli 60. običajna hitrost na višini 10.000 metrov pa je okoli 750 kilometrov na uro. Letalo lahko leti brez pristanka 4000 kilometrov daleč.

»Tovarne pravice«

Znana newyorška revija »Harper's« Bazar je posvetila svojo pozornost nedavno največjim odvetniškim pisarnam v ZDA. V svojem članku je najprej navajala, da zaslužijo te pisarne milijone, a da je treba velike dohodke razdeliti med množico družabnikov. Največja odvetniška pisarna ki je v New Yorku, ima 33 družabnikov ter nad 200 nameščenec. Med temi nameščenec je poleg navad-

nega oseba odvetniških pisarn tudi mnogo mladih pravnikov, ki opravljajo za svoje predstojnike vso nadrobno delo in jih mnogokrat zastopajo pred sodiščem.

Najvažnejši družabniki velikih odvetniških pisarn so sploh anonimni. Nikdar se ne pojavijo pred sodiščem in nihče ne ve, kakšen delež so imeli pri tej ali oni veliki pravdi. Kakor v New Yorku, tako so velike odvetniške pisarne, ki imajo najmanj po 15 družabnikov, tudi v Washingtonu, Chicagu, Bostonu in še v nekaterih drugih velikih mestih. Velike odvetniške pisarne so dobro organizirane po zgledu kakega meniškega reda ter imajo za poglavitno svoje načelo in svojo postavbo: »Skrbite, da boste videli vse, a da vas drugi ne bodo videli!« Revija »Harper's« Bazar trdi, da imajo največje odvetniške pisarne najboljše zveze z vsami uradi ter da jim je znano vse, kar se dogaja za kulisami najrazličnejših oblasti. S svojimi zvezami dosežejo mnogokrat, da se ves justični stroj zavrti po njihovi volji.

Revija je nadalje navedla tudi nekaj najvplivnejših družabnikov največjih odvetniških pisarn, ki jih zaradi njihovega vpliva ironično imenuje »tovarne pravice«. Med drugimi so bili navedeni: zunanji minister John F. Dulles, John J. Mc-

Cloy, prvi civilni visoki komisar v Nemčiji, Wendell Willkie, nekdanji republikanski nasprotnik Roosevelta, nekaj bivših in sedanjih ministrov, Ernest Gross, ameriški delegat pri Združenih narodih, Arthur Dean, bivši ameriški pooblaščenec pri pogajanjih v Koreji, Thomas Dewey, ki je bil 1948 republikanski kandidat za državnega predsednika in še nekateri drugi.

Ker imajo taki ljudje glavno besedo pri »tovarnih pravice«, je to seveda tudi najboljša jamstvo velikih uspehov. Razumljivo je tudi, da imajo največje ameriške odvetniške pisarne svoje opazovalce in zaveznike tudi v inozemstvu. Zveze z inozemstvom so zelo potrebne pri največjih procesih, zelo koristne pa so tudi takrat, kadar se kaka »tovarna pravica« zaveza za kako važno politično akcijo. Največje odvetniške pisarne se ne zanimajo za ločitve zakonov, za najrazličnejše vsakdanje delikte, za tožbe zaradi razžalitve in podobne ter prepuščajo, vso tako »umazano porilo« justice malim odvetniškim pisarnam. Za kako vsakdanjo zadevo se zavzamejo je takrat, kadar je prizadeta kaka zelo važna oseba, a tudi takrat se pred sodiščem ne pojavljajo višji predstojniki »tovarnih pravice«, temveč samo njihovi nameščenec ali pa tisti odvetnik, ki so bili v ta namen najeti. Največje odvetniške pisarne imajo seveda svoje zaupnike tudi v senatu in v predstavniškem domu in je tako pač popolnoma razumljivo, da imajo pod svojim vplivom tudi politično in javno življenje.

Tovarna »STOL« Kamnik razpisuje na podlagi 7. in 29. člena temeljnega zakona o štipendijah (Ur. l. FLRJ št. 32-55) naslednje štipendije:

- štipendijo za Tehn. srednjo šolo, str. oddelek, III. ali IV. letnik ali mojstrsko šolo;
- štipendijo za Tehn. srednjo šolo, lesni odsek, III. ali IV. letnik;
- štipendijo za mojstrsko šolo pri TSS, lesni odsek.

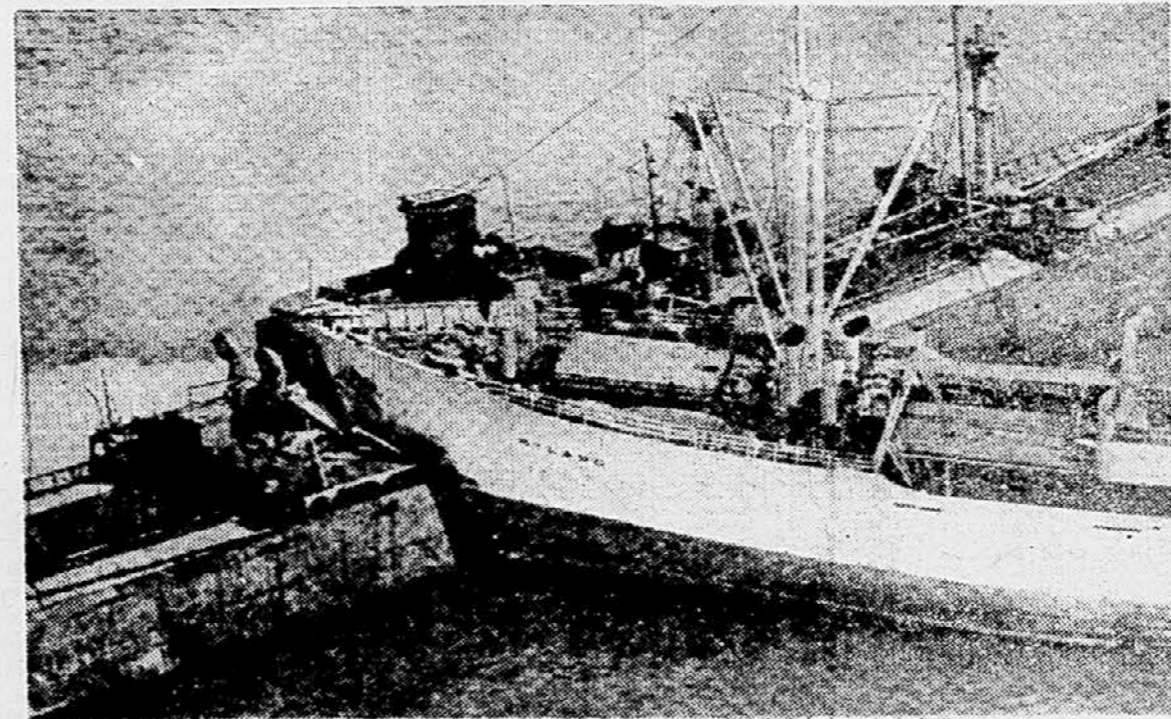
Štipendije se dodelijo po I. odstavku Odloka višini štipendije 0,7% list FLRJ št. 33-55. - Vloge se morajo dostaviti pri upravi tovarne »STOL« Kamnik v roku enega meseca.

humor

Filmsko podjetje je priredilo kosilo na čast mladi igralci. Direktor je na koncu nazdravil sijajni prihodnosti mlade umetnice in dodal s poklonom njeni materi, ki je tudi bila pri kosilu. »Toda na noben način ne smemo pozabiti goske, ki je izlegla to zlato jajce...«

Podjetje za pokončevanje mrčesa je dobilo pismo od starejše žene, če ji lahko dobavi 1000 mravelj, 5000 stenice in 10.000 ščurkov. Na vprašanje, čemu ji bo vsa ta golazen, je podjetje dobilo odgovor: »Jutri se moram izseliti, hišni lastnik pa zahteva, da moram stanovanje zapustiti točno tako, kakršnega sem dobila, ko sem se vselila...«

Za konec sezone

Blizu Norfolka na ameriški obali sta se pred tednom dni zaleteli dve tovorni ladji, švedska »Nyland« in ameriška »Kirby Smith«. Švedska ladja je ameriško prerezala skoraj na dvoje, vendar ni bil nihče ranjen.

Podnebje in rotacija zemlje

Podnebje postaja milejše zaradi vedno bolj počasnega vrtenja zemlje?

Ze daljšo vrsto let opazamo, zlasti pa v Srednji Evropi, da postajajo zime bolj mile v primerjavi s preteklimi. Sprva so to pojemanje zim pripisovali nekemu določnemu ciklusu, ponavljajočem se vsakih sedem let, sedaj pa meteorologi to možnost odklanjajo. Ta pojav so začeli spraviati v zvezo s pojemajočo rotacijo zemlje, kar zagovarjajo s točnimi meritvami, katere so baje »zvedli«.

Opazilitev podnebja, ki je lepo opazna se ne razprostira samo nad Evropo, temveč je zasledimo tudi daleč proti severu in jugu in sega celo v območju večnega le-

du, na obeh tečajih. Strokovnjaki trdno zastopajo domnevo, da je rotacija (vrtenje zemlje okoli svoje osi) postala počasnejša. Začetek tega pa naj bi segal daleč nazaj v eno starejših dob zemeljske zgodovine kot posledica vplivov iz vseмирja. To zastajanje rotacije pa je tako neznamno, da zaenkrat še nima vpliva na naše računanje časa, pričena pa se polagoma kazati v spremembi podnebnih prilik.

Kot tipičen znak te domneve navajajo porast južnih in jugozahodnih viharjev v evropskih širinah, kjer so hitrosti vetrov na-

rasle od običajnih 40 km/h že na 70 km/h in več. V Angliji in Severni Nemčiji so samo v pretekli zimi zabeležili štirideset takih orkanskih viharjev iz te smeri, medtem ko so jih v preteklih letih komaj poznali.

Hkrati pa je povprečna temperatura v severnih širinah stalno rasla, kar lahko lepo ugotovimo in dokažemo s primerjavo povprečkov za posamezna leta:

v zimi 1951 por. temp. za 0,3°C,
v zimi 1952 " " " 0,45°C,
v zimi 1953 " " " 0,7°C,
v zimi 1954 " " " 0,93°C.

Vsa ta opazovanja kažejo na

precejšnje spremembe v podnebnju, mimo katerih skoraj ne moremo, ker so jasno in točno dokumentirane. Težje pa si je ta pojav zadovoljivo pojasniti. So nekateri strokovnjaki, ki skušajo pojasniti to vprašanje s pojavljanjem velikih jat meteoritov, ki močno prodirajo v našo atmosfero in vplivajo znatno na strukturne spremembe obsejnih pokrajin.

ZAITEVAJTE PRIZNANI BELSAD TEROCI ROZNI ČAJ

TURBINA - BODOČNOST AVTOMOBILIZMA?

Največja ovira za izdelavo reakcijskih avtomobilov so visoke temperature, ki nastajajo v kompresijskih komorah

Plinska turbina, ki naj bi pogonjala avtomobile v bodočnosti polagoma postaja stvarnost. Preden pa bo nadomestila danes običajne motorje z notranjim zgorevanjem bo trajalo še nekaj časa. Strokovnjaki se trenutno ukvarjajo s konstrukcijo turbine, ki naj bi postala nekak vzorec za bodoče podobne izdelke. Največ preglavic jim za sedaj dela prevelika teža in velikost turbinske naprave, zato iščejo ustrezno pot, ki bi jih dovedla do končne zadovoljive rešitve tega vprašanja. Njihov cilj je ustvariti turbino, ki bo lažja in hkrati močnejša od navedenih avtomobilskih motorjev.

Prednosti plinske turbine so velike. Predvsem je v delovanju bolj preprosta in ima manj premikajočih se delov in večjo storinost. Za pogon uporablja vsa cenejša goriva, tudi petro-

lej, kar v veliki meri poceni vzdrževanje.

Delovanje avtomobilske plinske turbine bi lahko primerjali delovanju letalskega reaktivnega motorja, le s to razliko, da zgoreli plini ne iztekaajo prosto v zrak, ampak pogonijo pred izstopom na prosto še malo turbino. Uplinjajo je sestavljen iz kompresijske in uplinjalne turbine, obe pa sta montirani na isti osi. Vsesan zrak prva turbina stisne na 3,5 atmosfere, od tod pa pride v zgorevalno komoro, kjer se pomeša z drobno razpršenim gorivom in tako tvori vnetljivo mešanico goriva in zraka. To mešanico pa vžge podobno kot pri avtomobilu svečka, le s to razliko, da je potreben samo enkratni vžig pri startu vozila ker mešanica v zgorevalni komori neprerastano gori.

Vročji plini zadevajo v lov-

lice druge kompresijske turbine, ki se vrte z 25.000 obrati na minuto in šele potem zadenajo na lopatice dejanske pogonske turbine, montirane neodvisno od kompresijske, ki pa ima je polovično število obratov. Pogonska turbina pa je v neposredni zvezi s pogonskim mehanizmom avtomobila. Velika težava je za sedaj rešitev vprašanja visokih temperatur, ki se sučejo med 800 in 900 stopinj C. Običajni motorji pa dosežejo največ temperature od 200 do 300 stopinj C. Druga velika pomanjkljivost plinske turbine v sedanji fazi razvoja pa je njena neekonomičnost pri majhnih brzinah, ko je za sedaj avtomobil v daleč boljšem položaju. Do polne moči pride plinska turbina šele pri visokih hitrostih, ki pa tudi niso vedno možne.

Vsega kraljičin konjev

Enašt sivih konjev britanske kraljice vsak dan strogo trenirajo. Poslušati morajo eno uro vojaške koračnice, potem spet eno uro najrazličnejši hrup, nato ploskanje itd. Pravijo, da si konji na ta način polagoma pridobijo značilno britansko flegmo.

Biblija v nadaljevanju

Radio Montreal oddaja vsak večer biblijo v nadaljevanjih. Oni večer je oddaja zaključil takole: »Bo Kajni ubil Abla? To boste zvedeli jutri ob isti uri.«

Mleko proti kavi

Prodajanje italijanske ekspres kave ima v Veliki Britaniji velik uspeh. To je razburilo ljubitelje mleka, ki so takoj prešli v ofenzivo. Ustanova za prodajo mleka je ugotovila, da je pitje kave neprimerno za Britance ter začela odpirati nove prodajalne mreže. Namerava pa tudi postaviti avtomate s steklenicami mleka na železniških postajah in drugih javnih krajih. Mleko bodo prodajali tudi pri vseh športnih prireditvah, zlasti knjiških dirkah, kjer so zberejo velike množice ljudi.

VERA ALBREHT
Doživljaji male
KORVENE
riše MIKI MUSTER

— Rad bi vedel, kdo se zabava s tem, da mi meče med žrebje volnene kosmiče, da ne morem spati —

KINO

«UNION»: italijanski film »NE-SMARTNE MELODIJE«. Teknik: FN 13. Predstave ob 15, 17, 19, in 21. V gl. vlogi: Carla del Poggio.

«KOLUNA»: ameriški film »STRAH«. Teknik: FN: 13. Predstave ob 15, 17, 19, in 21. V glavnih vlogah: Joan Crawford in Glenn Ford.

«SLOGA»: ameriški barvni film »DVOBOJ«. Teknik: FN: 13. Predstave ob 15, 17, 19, in 21. Ob 10. matineja istega filma. V glavni vlogi: David Ferez.

«VICA»: ameriški film »TARZAN IN NEGOVA PRIDATELJICA«. Teknik: FN: 13. Predstave ob 15, 17, 19, in 21.

«SOKA»: ameriški film »STARZAN IN NEGOVA PRIDATELJICA«. Teknik: FN: 13. Predstave ob 15, 17, 19, in 21.

«LITOSTOJ»: franc. film »TE-REZA AQUINO«. Teknik: FN: 13. Predstave ob 15, 17, 19, in 21.

«KUNCE»: velike kmetije, maslo vložno in kmetijske noge vrtno kmetijsko proizvodnjo. Proizvajalci: Kmetijsko podjetje »TITKI«, Ljubljana. 5500.1 Trsta 12.

«KMETIJSKA ZADRUGA KOZJE»: prodaja kompletne kmetijske opreme »Kramar«, tovarni avto Studebaker 110 KS, štirikolesni, traktor »Ford«, 23 KS, z dvobezračno plугоm in jermenom ter eno 15-členko gnojilnico. Vsa osnovna sredstva so v dobrih stanju. Cene ugodne. 6119-4 KMET, ZADRUGA DOL — Beričevo razprodaja svoje kmetijske stroje: traktor s priključki, sejalnico, trosilec umetnega gnojila, dr. Draba bo 15. aprila 1956 v Dolu pri Ljubljani ob 9. uri, zainteresirani naročniki se bodo naj prejavo do 14. aprila. — Po tem roku bodo predmeti prodani zasebnikom. 6120-4

«KMETIJSKA ZADRUGA KOZJE»: prodaja kompletne kmetijske opreme »Kramar«, tovarni avto Studebaker 110 KS, štirikolesni, traktor »Ford«, 23 KS, z dvobezračno plугоm in jermenom ter eno 15-členko gnojilnico. Vsa osnovna sredstva so v dobrih stanju. Cene ugodne. 6119-4

«KMETIJSKA ZADRUGA KOZJE»: prodaja kompletne kmetijske opreme »Kramar«, tovarni avto Studebaker 110 KS, štirikolesni, traktor »Ford«, 23 KS, z dvobezračno plугоm in jermenom ter eno 15-členko gnojilnico. Vsa osnovna sredstva so v dobrih stanju. Cene ugodne. 6119-4

«KMETIJSKA ZADRUGA KOZJE»: prodaja kompletne kmetijske opreme »Kramar«, tovarni avto Studebaker 110 KS, štirikolesni, traktor »Ford«, 23 KS, z dvobezračno plугоm in jermenom ter eno 15-členko gnojilnico. Vsa osnovna sredstva so v dobrih stanju. Cene ugodne. 6119-4

«KMETIJSKA ZADRUGA KOZJE»: prodaja kompletne kmetijske opreme »Kramar«, tovarni avto Studebaker 110 KS, štirikolesni, traktor »Ford«, 23 KS, z dvobezračno plугоm in jermenom ter eno 15-členko gnojilnico. Vsa osnovna sredstva so v dobrih stanju. Cene ugodne. 6119-4

«KMETIJSKA ZADRUGA KOZJE»: prodaja kompletne kmetijske opreme »Kramar«, tovarni avto Studebaker 110 KS, štirikolesni, traktor »Ford«, 23 KS, z dvobezračno plугоm in jermenom ter eno 15-členko gnojilnico. Vsa osnovna sredstva so v dobrih stanju. Cene ugodne. 6119-4

«KMETIJSKA ZADRUGA KOZJE»: prodaja kompletne kmetijske opreme »Kramar«, tovarni avto Studebaker 110 KS, štirikolesni, traktor »Ford«, 23 KS, z dvobezračno plугоm in jermenom ter eno 15-členko gnojilnico. Vsa osnovna sredstva so v dobrih stanju. Cene ugodne. 6119-4

121. »Kaj želiš vedeti?« je vprašal orjak Ugando, ko je stopil pred njo. Takoj so mu odgovorili vsi hkrati: »Priatelj modrec, tvolega sveta smo potrebni. Svetuj nam, kako naj rešimo Lupinico, ki so nam jo ugrabili hudobni pavjani?« — »Ali vam je znano, kje so?« jih je vprašal Samba. — »Da,« so dejali, »znan nam je kraj.« — »Pojdimo tja,« je ukazal in takoj so vsi krenili za Ugando, ki jim je kazala pot. Samo Bibi je ostala doma, ker je bila iz rodu opic.

122. Slednjič jih je Uganda privedla na kraj, kjer so pavjani obračunali z Guapo. Ko se je malo ozrla naokrog, je z glavo nakazala v smer, kjer so se vzpenjale strme pečine: »Tamkaj so,« je zašepetala Sambu in z ona je obšla, ko se je spomnila nanje. V srujo je peklo ob misli, da je Lupinica mogoče že mrtva in da je nikdar več ne bo videla.

123. »Umaknimo se v grmovje,« je dejal Samba. »Najprej moramo zasnovati načrt. Le z zvijačo bomo preslepili psoglavce, ki jih mrgoli ko hitja in trave. Sami jim ne bomo kos. Najti moramo kačo Tigraco in jo prosti, da nam pomore. Ona ima takšno moč, da jih pri pričji spravi ob pamet, samo če se priplazi mednje. Iščite jo in kdor jo iztakne, naj me nemudoma obvesti, zakaj meni se ne bo upala upreti!«

ŠE NEKAJ

PONEVERBE V TRGOVSKEM PODJETJU

Pod tem naslovom smo objavili 27. marca poročilo o poneverbah v trgovskem podjetju v Smarju pri Gorah. Sedaj nam poroča tržna inspekcija pri OLO v Celju, da poučitev v prvem odstavku omenjenega poročila niso bili točni. Iz poročila je bilo izpuščeno, da je direktor podjetja prijavi kaznivode dejanje knjigovodje Jožeta Ziberta. Da direktor tega ni storil, je bilo ugotovljeno na sodni obravnavi 20. marca l. l. Direktor spleta ni obvestil tržne niu finančne inspekcije o kaznivode dejanju knjigovodje, ampak sta tržna in finančna kontrola izvršila revizijo nad poslovanjem trgovskega podjetja v Smarju, ker je Narodna banka blokirala podjetju kredita in predlagala prisilno likvidacijo podjetja. Sicer je bilo iz obzornice razvidno, da je direktor prijavi kaznivode dejanje na sodni obravnavi; pa je inspektor, ki je izvršil kontrolo, dokazal, da direktor ni podal prijave poneverbah. Ki jih je ugotovil knjigovodja, je obvestila inspekcijo poslovodkinja iz Mestnega urada. O poneverbi je obvestila tudi direktor, ki pa ni bil priča, sicer ugovoril za prijavo zadeve. Tudi med kontrolo v podjetju ni obvestil direktor inspekcije o kaznivode dejanju, ki mu ga je poznala revizija poslovodkinja iz Mestnega urada. Iz tega sledi, da nima direktor nobenih zalog za odkritje kaznivode dejanja, nasprotno je tudi san odgovoren, ker ga ni prijavi tržni inspekciji.

VLOMILA STA V TUJE STANOVANJE

B. V. iz Zagreba ima v Semiču postavo s hišo, v kateri je opravljen stanovanje. Na nedeljski dan je v hišo vstopil s svojo družino na oddih, drugače pa je nezadovoljen in nezaklejen. V to stanovanje je bil v noči od 4. na 5. februarja vlomljen. Storiči so odnesli več predmetov v skupni vrednosti okoli 150.000 din, med njimi daljnogled, lovsko puško, radijski ojačevalce, lovsko obleko in drugo, pustili pa so prijazno pismo obvestilu lastniku, naj ne bo hud in da ga bodo ob priliki še obiskali.

POVOZIL JO JE VLAK

Dne 30. marca 21.50 zredružbeni železniški postaja v Hočah našli med tračnicami izvoznega tretjega tira pred železniško postajo tenško truplo. Na kraj gataja je takoj prišla komisija TNZ iz Maribora, ki je ugotovila, da gre za Marijo Tadinu, roj. 1919, nezaštev. Stanujoča na Ruški cesti št. 63 v Mariboru. Doma je zapustila moža in dva otroka.

ZARADI VLOMNIH TATVIN PRED SODISEM

Lani od 27. oktobra do 23. decembra so bili v ločeno poslovalnicah KZ Homec pri Kamniku, KZ Bevkca pri Vrhniki, KZ Podtabor pri Grosupljem in v vrtno lopo Ljudmilo Klemenčič v Suti. Dne 31. oktobra je Anton H. prinesel k Tereziji Stelcer radioaparar znane »Phillips« in ga pustil pri njej. Ker je bil po opisu ta radioaparar podoben ukradenemu Ljudmilo Klemenčič, je bilo lahko ugotoviti, da je omenjena vlomne tatvine izvršil Anton H., ki je razen radioaparata vzel v vseh poslovalnicah cigarete, perilo, brisačo za moške obleke in druge predmete. Pred senatom okrožnega sodišča v Ljubljani je priznal navedene tatvine in se zagovarjal, da je bil brez zaposlitev in brez denarja za preživljanje ter si je s tatvinami hotel preskrbeti denarna sredstva oziroma blago, ki ga je takoj zatem prodal. Njegov zagovor pa je nesprejemljiv, ker je Anton H. kot kvalificiran delavec imel vso možnost, da se stalno zaposli in na ta način pride do sredstev za redno in pošteno preživljanje. Senat ga je obsodil na 3 leta in 4 mesece strogega zapor.

TI dobite v vseh trafikah in kioskih

DNEVNE VESTI

KOLENDAR
Torek, 3. aprila: Zorko

Na današnji dan leta 1849 je umrl poljski liriki in dramatik Jani Słowacki.

Planinsko društvo Ljubljana-matica priredil skupinski izlet 8. aprila na Sv. Goro pri Litiji. Prijave do petka zvečera.

V četrtek, 5. aprila, ob 18. uri se bo pričel nov začetniški družabni plesni tečaj v Centralni plesni šoli (poselje Zvezskega mosta). Za študentke-ke znižana učnina. Vpisovanje vsak dan od 17. do 21. in pred začetkom tečaja. Posebno zaštevane tudi začelnice. Poučjuje molster Jenko.

Društvo arhitektov Slovenije in revija »Arhitekt« sporočata, da imata novo telefonsko številko 21-608.

PEGE ODPRAVIS z medicinsko zeleno kremo »EVELINE«. Prodajajo drogerije.

RADIO

SPORED ZA TOREK
Poročila: 5.55, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 18.00 in 22.00.
5.00-6.00 Dobro jutro dragi poslušalci! (pester glasbeni spored).
6.10 Reklame. 6.20 Naš jedilnik.
6.25 Mali glasbeni moziki. 7.10-8.00 Zabavni zvoki. 11.00 Radijski koledar. 11.05 Tečaj esperantskega jezika — 25. lekcija. 11.15 Mali dopoldanski koncert. Dag Wilren: Serenada za godala, Boris Papanopolu; Concertino za trobento in godalni orkester. 11.45 Ciscobano — dober dan! (iz salijevih pesmic Danila Gorinska). 12.00 Sklebe dr. Antona Svabca. 12.30 Kmetijski nasvet — ing. Vinko Sadar: Kaj bomo storili s slabo prezelenimi ozimčinami. 12.40 Odlozki iz Gershwinove opere Porgy in Bess. 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame. 13.35 Spored simfončnih skladb. 14.30 Modni kotiček. 14.40 Melodije iz filmov. 15.15 Zabavna glasba. 15.40 Utrinki iz literature — Giraudoux: Amfion. 16. 16.00 v svetu opernih enot. 17.15 Zelo se — poslušajte! 18.10 Violinske skladbe Pavla Sivica in Francija Šturmova. 18.15 Violinski AM-Devetki. 18.30 Sportni tednik. 19.00 Radijski dnevnik. 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame. 20.00 Tedenski notranje-politični pregled. 20.10 Poje zbor Radia Beograd. 20.15 Jožeta Kalčiča. 20.30 Radijska igra — J. S. Popovič: Simpatija in antipatija (prva izvedba). 21.00 Koncert lahke glasbe. 22.15-23.00 Nočni koncert: počne glasbe, Giuseppe Torelli; Concerto grosso, Georg Friedrich Handel; Koncert za oboe in godala.

GO-KO

za dezotorizacijo bodo mnogo pripomogle

RAZPISI

RAZPIS
Komisija za razpis mesta direktorja pri občinskem ljudskem odboru Komen razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA obrtnega podjetja »Aluminij« v Komnu.

Pogoji: 5-letna komercialna praksa galanterijske — kovinske stroje. Zaželeno je višja ali srednja strokovna izobrazba.

Nastop javno predvajanje občinski ljudski odbor do 20. 4. 1956.

RAZPIS
15. september. Tovarna cementa in salona Anhovo

razpisuje za pomočnika mesta SEKRETARJA PODJETJA

Pogoji: pravna ali ekonomska fakulteta ali večletna praksa v upravno-gospodarskem sektorju. Nastop javno predvajanje občinski ljudski odbor do 20. 4. 1956.

Društvo ekonomistov Ljubljana priredil v sredo 4. aprila ob 19.30 v Trgovski zbornici LRS, Beethovnarja 10, predavanje tov. dr. Božidarja Linharca: »O problemih poslovanja Jugoslovske banke za izvoz in uvoz. Vabimo k stevilni udeležbi vse predstavnike izvozna podjetja.«

GLEDALISČA

DRAMA LJUBLJANA
Torek, 3. aprila ob 20. Wilder: Naše mesto. Abonma B.

Sreda, 4. aprila ob 15. Shakespeare: Henrik IV. Zaključena predstava za gimnazijo Trbovlje in Hrastnik. (Falsstiff Pavle Kovič).

Četrtek, 5. aprila ob 20. Cehov: Tri sestre. Abonma B. (Vedljivo vstopnice od 15. marca).

Petek, 6. aprila ob 20. Machiavelli: Mandragola. Izven in za podelžje.

Sobota, 7. aprila ob 20. Shakespeare: Henrik IV. Izven in za podelžje. (Falsstiff Jazep Cesar).

Nevelja, 8. aprila ob 15. Golia: Tri sestre. Abonma B. (Vedljivo vstopnice od 15. marca).

Sreda, 4. aprila ob 19.30: Martinu: Zenitev Puccini; Gianni Schicchi. Abonma red U.

Četrtek, 5. aprila ob 19.30: Martinu: Zenitev Puccini; Gianni Schicchi. Abonma red D.

Petek, 6. aprila ob 15. Smetana: DA NAM SPOROČE SVOJE ZELJE. PO POSEBEM NAROČILU PRIREJAMO v okviru prvomajskih praznikov avtobusne izlete za delovne kolektive in organizacije. Zaintervate, pomudite! Ne pozabite — tokratne prvomajске praznike boste prejetno preželi, na avtobusnih izletih, ki jih prireja PUTNIK SLOVENIJA.

ZA OBCUTLJIVO KOZO
»Pour Vous«
NAJBOLJŠA KREMA!

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA. Gledališka pasaža Torek, 3. aprila ob 15.30: Peppino de Filippo. Ni res — pa le verjamem. Abonma red Torek polodanski. Vstopnice so tudi v prodaji.

Sreda, 4. aprila ob 20: Peppino de Filippo. Ni res — pa le verjamem. Abonma TSS I.

Četrtek, 5. aprila ob 20. Clifford Odets: Premiera v New Yorku. (Country Club). Abonma TSS II.

Petek, 6. aprila ob 20. Peppino de Filippo: Ni res — pa le verjamem. Abonma Vajenci.

Sreda, 4. aprila ob 20. Peppino de Filippo: Ni res — pa le verjamem. Abonma Vajenci.

Sreda, 4. aprila ob 20. Peppino de Filippo: Ni res — pa le verjamem. Abonma Vajenci.

Sreda, 4. aprila ob 20. Peppino de Filippo: Ni res — pa le verjamem. Abonma Vajenci.

Sreda, 4. aprila ob 20. Peppino de Filippo: Ni res — pa le verjamem. Abonma Vajenci.

Sreda, 4. aprila ob 20. Peppino de Filippo: Ni res — pa le verjamem. Abonma Vajenci.

Sreda, 4. aprila ob 20. Peppino de Filippo: Ni res — pa le verjamem. Abonma Vajenci.

NEVAREN POZIGALEC

Podjetje »NOVOLETS« ima v Novem mestu za zastavo stanovanje v kateri stanuje trenutno 14 družin. Med te se je prištel tudi brezposelni ključavničar Anton Pantar iz Vavce vasi, delo mu na d. št. preveč, pa je rajši živel na račun svoje zaročenke, ki je stanovala v baraki do katere pa je bil dokaj surov. Tudi družin prebivalcev, ki pa ni bil priča, so prozili, češ da jim jo bo zažgal. Ko mu je te dni zaročenka ušla na svoj dom, je hotel grozljivo uresničiti. Dne 23. marca okoli poldneva je zanesel v bližnjo klet, da ima F. A. precej denarja, ga je začel siliti, naj mu plačuje za plačo. Domov grede pa za je J. I. začel nadlegovati in je zahteval, naj mu izroči denarnico, češar pa ta ni storil, čeprav je že dobil nekaj udarcev po glavi. Ker napadalec ni uspel, je začelno od-

PO SUNKU Z NOZEM S KANOMOR

Zalosten dogodek, menda posledica medsebojne fantovske miznije se je pripetil pretekli petek ponoči v Gornjem Glogovcu. Kmeti, peči in polično zaoštalim organom L.M. da je izvršil samomor 25-letni A. G. Ustrelil se je v glavo s skrajšano italijansko vojaško puško, ki mu je organ skupno z avtomobilom ugovorili, da ima črtvi mrtvi strelne rane na glavi, tudi močno vobdnino z nožem v desnih strani prsnega koša. Kmeti so ugovorili, da se je ta večer pretepal s posostnicovim sinom iz iste vasi. 21-letni J. K. Med pretepanjem je J. K. z nožem sunil prsa A. G., ki je po tem dogodku njegove zlobe kozolec in se ustrelil.

NA LAHEK NAČIN JE HOTEL PRITI DO DENARJA

Dne 1. junija 1956 se je 20-letni delavec I. F. iz Velikega Kamna v gostilni v Brestanici pridružil delavcu F. A., ki prav ta dan prejel plačo. Ko je opazil, da ima F. A. precej denarja, ga je začel siliti, naj mu plačuje za plačo. Domov grede pa za je J. I. začel nadlegovati in je zahteval, naj mu izroči denarnico, češar pa ta ni storil, čeprav je že dobil nekaj udarcev po glavi. Ker napadalec ni uspel, je začelno od-

NAŠ NOVI PODLISTEK — 6. APRILA

Naročite pravočasno »Slovenskega poročevalca«

JACK LONDON: IGRALEC

Naš novi podlistek — 6. aprila

